

د لیویانو کتاب - د تورات شریف درېم کتاب

پېژندگلو

د لیویانو کتاب د تورات درېم کتاب دی. دا د انسان د رهنمایی په حقله د حضرت موسی علیه السلام په وسیله لیکلې شوې دې او په دې کبني د عبادت او پرهیزگاره ژوند تېرولو په حقله د خدای پاک تعلیمات موجود دی. د لیویانو په کتاب کبني د ژوند د طور طریقو، خوراک خبناک، د عبادت د هداياتو او د مذهبي رواجونو په تفصیل سره ذکر شوې دي. دا ځکه چې زمونږ د ژوند هره برخه که هغه اخلاقي، جسماني یا روحاني وی هغه د خدای پاک په نظر کبني ډېر اهمیت لري. په دې کبني بنيادی پېغام دا دی چې خدای پاک په خپله مقدس دی او هغه دا غواړي چې د هغه مخلوق دې هم مقدس وي. په دې کتاب کبني مونږ دا هم مطالعه کوو چې خدای پاک په خپله د وینې د توپدلو په وسیله سره د گناهونو فدیة مهیا کوي. د گناه د پاکولو شرط قرباني ده ولې چې د مرگ په بدل کبني مرگ دی. د حفظ کولو دپاره د لیوی ۲۰:۲۶ آیت، ”تاسو به مقدس شی او صرف زما به شی، ځکه چې زه مالک خدای یم او زه مقدس یم. ما تاسو د نورو قومونو نه جدا کړی یی چې تاسو صرف زما اوسئ.“

سوزېدونکې نذرانه

۱) مالک خُدائ د خپلې حضوری د خېمې نه موسی ته آواز وکړو او دا
اصُول یې ورته وښودل. ۲) هر کله چې اسرائیلیان خپلې قربانۍ پېش کوی نو دا
اصُول به یاد ساتی، چې کله یو کس د یو خُناور قربانی پېش کوی، نو هغه به د
سوزېدونکې نذرانې دپاره گډ یا چپلے راولی. ۳) که هغه خپل خاړوے د
سوزېدونکې نذرانې په توگه پېش کوی، نو هغه دې د رمې نه یو نر خاړوے راولی
چې هیڅ عیب په کښې نه وی. هغه دې دا د مالک خُدائ د حضور مقدسې خېمې
د دروازې په خولۍ کښې حاضر کړی، نو مالک خُدائ به دا قبول کړی. ۴) هغه
کس به خپل لاس ورله په سر کېږدی او دا به ترې نه په قربانی کښې قبول کړے
شی او دا به د هغه دپاره کفاره شی. ۵) هغه به هلته غویے حلال کړی او د
هارون د خاندان امامان به مالک خُدائ ته هغه وینه پېش کړی او چې د خېمې د
دروازې په خولۍ کښې کومه قربان گاه ده د هغې څلورو وارو طرفونو ته دې
وشیندی. ۶) بیا به د هغه خُناور نه خرمن ویاسی او حصې حصې به یې کړی،
۷) او امامان به په قربان گاه باندې لرگی سم کېږدی او په لرگو به اور بل کړی.
۸) هغوی به د خُناور حصې، سره د سر او وازگې په اور باندې کېږدی. ۹) د
هغه خُناور کولمې او پتُونان دې ووینځلے شی او امام به دا هر څه په قربان گاه
باندې وسوزوی، ځکه چې په اور سوزېدونکې د دې نذرانې خوشبو په مالک
خُدائ باندې ښه لگی. ۱۰) که هغه کس د گډو یا د چپلو د رمې نه څه پېش کوی،
نو هغه دې خامخا نر وی چې هیڅ عیب په کښې نه وی. ۱۱) هغه به دا د
قربان گاه په شمالی طرف حلالوی او د هغې وینه به امامان د قربان گاه څلورو
وارو طرفونو ته وشیندی. ۱۲) چې کله هغه کس دا حصې حصې کړی، نو
امامان به د دې ټولې حصې سره د سر او وازگې په اور باندې کېږدی. ۱۳) هغه
کس به د دې کولمې او پتُونان په اویو ووینځی او امام به دا قربانی مالک خُدائ
ته پېش کړی او په قربان گاه باندې به یې ټوله وسوزوی. په اور سوزېدونکې د دې
نذرانې خوشبو په مالک خُدائ باندې ښه لگی. ۱۴) که څوک یو مارغه د

سوزېدونکې نذرانې په توگه پېش کوی، نو هغه دې یوه گوگوستکه یا کونتره وی. (۱۵) امام به دا په قربانگاه باندې پېش کړی، د هغې خټ به تاو کړی او سر به یې په قربانگاه باندې وسوزوی او د هغې وینه دې د قربانگاه په اړخ باندې وڅڅولې شی. (۱۶) هغه دې د دې ججوره او په ججوره کښې چې څه وی هغه دې لړې کړی او دا دې د قربانگاه نمرخاته طرف ته وغورزوی چرته چې اړې اچولې شی. (۱۷) هغه دې دا مارغه د وزرو نه ونیسی او داسې دې په مینځ دوه ټوټې شی چې وزر ترې نه بېل نه شی. او هغه دې دا ټول په قربانگاه باندې وسوزوی، په اور سوزېدونکې د دې نذرانې خوشبو په مالک خدای باندې ښه لگی.

د غلې نذرانې

۲ (۱۸) کله چې څوک مالک خدای ته یوه د غلې نذرانه پېش کوی، نو هغه دې ښه اوږه وی. د زیتونو تېل او خوشبودار لوبان دې په کښې واچوی، (۱۹) د هارون د خاندان امامانو له دې راوړی. امام به یو موټی د اوږو، د تېلو او سره د ټولو لوبانو نه راواخلي او په قربانگاه به یې وسوزوی، دا یوه داسې نذرانه ده چې خوشبو یې په مالک خدای باندې ښه لگی. (۲۰) د غلې د نذرانې نه پاتې شوې برخه به د امامانو وی، دا به پېره مقدسه گڼلې شی، ځکه چې دا مالک خدای ته په اور سوزېدونکې نذرانې نه اخستې شوې ده. (۲۱) که دا نذرانه روټی وی چې په تنور کښې پخه شوې وی، نو دا دې د خمبیرې نه بغېر تیاره شوې وی. دا دې د اوږو نه تیارې شوې غټې روټی وی چې د زیتونو تېل په کښې گډ وی یا دې نری نری روټی وی چې د زیتونو تېل ورباندې لگولې شوی وی. (۲۲) که هغه نذرانه روټی وی چې په تبخی باندې پخه شوې وی، دا به د داسې اوږو نه تیاره شوې وی چې د زیتونو تېل په کښې گډ وی خو چې خمبیره په کښې نه وی. (۲۳) چې کله یې د یوې نذرانې په توگه پېش کوئ نو دا چوری کړئ او نور تېل ورباندې

واچوئ. (۷) کټ هغه نذرانه داسې روتی وی چې په تبخی باندې پخه شوې وی، نو هغه دې د اوږو او زیتونو د تېلو نه تیاره شوې وی. (۸) دا مالک خدای ته د غلې نذرانې په توگه راوړئ او امام ته یې پېش کړئ او هغه به یې قربانگاه ته یوسی. (۹) امام به د نښې په توگه یوه برخه ترې نه واخلي چې دا ټوله مالک خدای ته پېش کړې شوې ده او هغه به دا په قربانگاه باندې وسوزوی. په اور سوزېدونکې د دې نذرانې خوشبو په مالک خدای باندې ښه لگي. (۱۰) د غلې د نذرانې نه پاتې شوې برخه به د امامانو وی، دا به ډېره مقدسه گڼلې شی، ځکه چې دا مالک خدای ته په اور باندې سوزېدونکې نذرانې نه اخستې شوې ده. (۱۱) چې د غلې کومې نذرانې تاسو مالک خدای ته پېش کوئ په یوه نذرانه کېنې دې هم خمبیره نه وی، مالک خدای ته په اور سوزېدونکې نذرانه کېنې چې کله هم خمبیره یا شات وانه چوئ. (۱۲) تاسو چې هر کال لوی کوئ نو د خپل فصل وپرومبی غله مالک خدای ته راوړئ، خو دا دې په قربانگاه باندې نه شی سوزولې. (۱۳) د غلې په هره نذرانه باندې مالگه اچوئ، ځکه چې مالگه د خدای پاک او ستاسو په مینځ کېنې د لوظ ښه ده. (تاسو په خپلو ټولو نذرانو خامخا مالگه اچوئ.) (۱۴) چې کله تاسو د خپل ربیلې شوی فصل د وپرومبی غلې نذرانه مالک خدای ته راوړئ، نو ورپتې شوې دانې یا مېده شوی اوږه ورته پېش کوئ. (۱۵) د زیتونو تېل په کېنې ورگډ کړئ او لوبان ورباندې واچوئ. (۱۶) امام به لږ اوږه او څه تېل او ورسره ټول لوبان هم وسوزی او دا به مالک خدای ته په اور سوزېدونکې نذرانې د نښې په توگه وی.

د سلامتې نذرانې

۳ (۱) کله چې څوک خپل یو څاروې د سلامتې د نذرانې په توگه پېش کوی، نو هغه دې یو داسې غوږی یا غوا وی چې هیڅ عیب په کېنې نه وی. (۲) هغه کس به خپل لاس د هغه ځناور په سر کېږدی او د مالک خدای د حضور مقدسې

خېمې د دروازې په خوله كېنې به يې حلال كړي. د هارون د خاندان امامان به هغه وینه د قربان گاه څلورو واړو طرفونو ته وشیندی (۳) او هغه دې د هغه ځناور دا حصې مالک خدای ته په اور سوزېدونکې نذرانې په توگه پېش كړي. په دې كېنې به په کولمو باندې ټوله وازگه، (۴) پښتورگی او په هغې باندې چې څومره وازگه وی او د اینې ښه حصه هم وی. (۵) امامان به دا هر څه د سوزېدونکې نذرانو سره په قربان گاه باندې وسوزوی. په اور سوزېدونکې د دې نذرانې خوشبو په مالک خدای باندې ښه لگی. (۶) که چېرې د رمې نه د سلامتۍ د نذرانې په توگه څه پېش کولې شي، که هغه نر وی یا ښځه، خو چې هیڅ عیب په كېنې نه وی. (۷) که یو کس یو گډوړه پېش کوی، (۸) نو هغه دې خپل لاس ورله په سر کېږدی او د خېمې مخې ته دې هغه حلال كړي. امامان به د هغه وینه د قربان گاه په څلورو واړو طرفونو باندې وشیندی (۹) او مالک خدای ته دې د هغه ځناور دا حصې په اور سوزېدونکې نذرانې په توگه پېش كړي یعنې د ټول لم وازگه چې د ملا د هډوکي سره نزدې پرې کړې شوې وی، هغه ټوله وازگه چې په کولمو پرته وی، (۱۰) پښتورگی او هغه وازگه چې ورباندې پرته وی او د اینې ښه حصه هم. (۱۱) بیا به امام دا هر څه په اور سوزېدونکې نذرانې په توگه مالک خدای ته وسوزوی. (۱۲) که یو کس چېلی پېش کوی، (۱۳) هغه دې خپل لاس ورله په سر کېږدی او د خېمې مخې ته دې حلاله كړي. امامان به د دې وینه د قربان گاه په څلورو واړو طرفونو باندې وشیندی (۱۴) او مالک خدای ته دې دا حصې په اور سوزېدونکې نذرانې په توگه پېش كړي یعنې هغه ټوله وازگه چې په کولمو باندې پرته وی، (۱۵) پښتورگی او هغه وازگه چې ورباندې پرته وی او د اینې ښه حصه هم. (۱۶) امام به دا هر څه په اور سوزېدونکې نذرانې په توگه وسوزوی، دا به په مالک خدای باندې یو ښه لگېدونکې بوی وی. د قربانۍ ټوله وازگه د مالک خدای ده. (۱۷) یو بنی اسرائیلې به هم وازگه او وینه نه شي خوړلې، بنی اسرائیل چې چرته هم اوسیري نو ټول به دا قانون د تل دپاره مني.

په غلطی سره د شوو گناهونو دپاره نذرانې

۴ (۱) مالک خدای موسی ته حکم وکړو (۲) چې بنی اسرائیلو ته ووايه چې که څوک گناه وکړی او په غلطی سره د مالک خدای حکمونه مات کړی، نو هغه به دا قانون منی. (۳) که چېرې مشر امام گناه وکړی او د هغې په ذریعه خلق گناهگار شی، نو هغه به یو سخته پېش کوی چې هیڅ عیب په کېنې نه وی او د خپلې گناه دپاره به یې مالک خدای ته قربانی کړی. (۴) هغه به سخته د مقدسې خېمې دروازې خولې ته راوړی، او په سر به ورته خپل لاس کېږدی، او د مالک خدای په حضور کېنې به یې هلته حلال کړی. (۵) بیا به مشر امام د سخی لږه وینه واخلي او خېمې ته به یې دننه یوسی. (۶) هغه به خپله گوته په وینه کېنې پوښه کړی او دا دې اووه ځله د مقدسې پردې مخې ته وشیندی. (۷) بیا به هغه لږه وینه په خېمه کېنې د خوشبویي د قربانگاه په ښکرو باندې ولگوی. هغه به پاتې شوې وینه د سوزېدونکې نذرانو قربانگاه په بېخ کېنې توی کړی، کومه چې د خېمې د دروازې په خوله کېنې ده. (۸) هغه به د دې سخی نه ټوله وازگه واخلي، هغه وازگه کومه چې په کولمو باندې وی، (۹) پښتورگی او کومه وازگه چې ورباندې پرته وی او د اینې ښه حصه. (۱۰) امام به دا وازگه واخلي او د سوزېدونکې نذرانو په قربانگاه باندې به یې وسوزوی، هم هغه شان لکه چې کوم عمل د سلامتې د نذرانې دپاره حلال شوی ځناور وازگې سره کوی. (۱۱) خو هغه به د دې څرمن، ټوله غوښه، سر، پښې، دنننی اندامونه سره د کولمو، (۱۲) دا هر څه به د خېمو نه بهر هغه پاک ځای ته یوسی چرته چې ایره غورزولې کېږی، نو هلته دې یې هغه د لرگو په اور باندې وسوزوی. (۱۳) که چېرې د اسرائیلو ټول قوم گناه وکړی او په غلطی سره د مالک خدای د حکمونو نه د یو حکم ماتولو په وجه گناهگار شی، (۱۴) بیا چې څنگه د گناه پته ورته ولگی، نو قوم به د گناه د نذرانې په توگه یو سخته راوړی. هغوی به دا د مالک خدای د حضور مقدسې خېمې ته راوړی، (۱۵) د قوم مشران به د دې په سر خپل لاسونه کېږدی او سخته

دې هلته حلال كړې شي. (۱۶) مشر امام به د سخی لږه وینه واخلي او خېمې ته به يې دننه يوسی، (۱۷) خپله گوته دې په وینه كېنې پُوبه كړی او هغه دې اووۀ ځله د مالک خُداي په حضور كېنې د پردې په مخكېنې وشیندی. (۱۸) هغه به لږه وینه د خوشبویي د قربان گاه په ښكرونو پورې ولگوي چې دا د مالک خُداي په حضور كېنې دننه په خېمه كېنې ده او پاتې شوې وینه دې د سوزېدونكې نذرانې د قربان گاه په ببخ كېنې توي كړی، كومه چې د خېمې د دروازې په خوله كېنې ده. (۱۹) بيا به هغه د سخی ټوله وازگه واخلي او په قربان گاه به يې وسوزوی. (۲۰) هغه به د دې سخی سره هم هغه شان وكړی لكه څنگه چې هغه د گناه د نذرانې د سخی سره كړی ؤو، نو داسې به امام د خلقو د گناه دپاره كفاره ادا كړی او هغوي به معاف شي. (۲۱) بيا به هغه سڅې د خېمو نه بهر يوسی او و به يې وسوزوی، لكه څنگه چې هغه د خپلې گناه دپاره پېش كړې شوي سڅې وسوزوی. دا نذرانه د قوم د گناه د كفارې دپاره ده. (۲۲) كه يو مشر گناه وكړی او په غلطۍ سره د مالک خُداي د حُكمونو نه د يو حُكم ماتولو په وجه گناهگار شي، (۲۳) او چې د خپلې گناه پته ورته ولگي، نو هغه به د خپلې نذرانې په توگه يو چېلې راوولی چې هيڅ عېب په كېنې نه وي. (۲۴) هغه به خپل لاس د چېلې په سر كېږدی او د قربان گاه هغه طرف ته به يې حلال كړی، چرته چې د سوزېدونكې نذرانې ځناور حلالولې شي. دا د گناه د لرې كولو نذرانه ده. (۲۵) امام به خپله گوته د ځناور په وینه كېنې پُوبه كړی، دا دې د قربان گاه په ښكرونو پورې ولگوي او پاتې شوې وینه دې د قربان گاه په ببخ كېنې توي كړی. (۲۶) بيا به هغه د دې ټوله وازگه په قربان گاه باندې وسوزوی، لكه څنگه چې هغه د سلامتۍ د نذرانې دپاره حلال شوی ځناور وازگه وسوزوی. داسې به امام د هغه مشر دپاره د گناه كفاره ادا كړی او هغه به معاف شي. (۲۷) كه يو عام كس گناه وكړی او په غلطۍ سره د مالک خُداي د حُكمونو نه د يو حُكم ماتولو په وجه گناهگار شي، (۲۸) نو چې څنگه د گناه پته ورته ولگي، نو هغه به د خپلې نذرانې په توگه يوه چېلې راوولی چې هيڅ عېب په كېنې نه وي. (۲۹) هغه به خپل لاس د دې په سر كېږدی او د قربان گاه په هغه طرف به يې حلاله كړی، چرته چې د سوزېدونكې

نذرانې دپاره ځناور حلالیږي. ﴿٣٠﴾ امام به خپله گوته د دې ځناور په وینه کښې
 پُوبه کړي، دا به د قربان‌گاه په بشکرونو پورې ولگوي او پاتې شوې وینه به د
 قربان‌گاه په بېخ کښې توي کړي. ﴿٣١﴾ بيا به هغه ټوله وازگه ترې نه لرې کړي،
 لکه څنگه چې د سلامتې د نذرانې دپاره حلال شوی ځناور نه لرې کولې شی او
 هغه به دا په قربان‌گاه باندې وسوزوي ځکه چې په مالک خدای دا خوشبو ښه
 لگي. نو داسې به امام د هغه کس د گناه کفارې ادا کړي او هغه به معاف شی.
 ﴿٣٢﴾ که یو کس د گناه د نذرانې دپاره د گڼو نه څه راوړي، نو هغه دې یوه گڼه وی
 چې هیڅ عیب په کښې نه وي. ﴿٣٣﴾ هغه به خپل لاس د دې په سر کېږدي او د
 قربان‌گاه په هغه طرف به یې حلاله کړي، چرته چې د سوزېدونکې نذرانې دپاره
 ځناور حلالیږي. ﴿٣٤﴾ امام به خپله گوته د ځناور په وینه کښې پُوبه کړي، د
 قربان‌گاه په بشکرونو پورې دې دا وینه ولگوي او پاتې شوې وینه به هغه د دې په
 بېخ کښې توي کړي. ﴿٣٥﴾ بيا به هغه د دې ټوله وازگه لرې کړي، لکه څنگه چې د
 سلامتې د نذرانې دپاره حلال شوی ځناور نه وازگه لرې کېږي او هغه به په اور
 سوزېدونکې نذرانو سره په قربان‌گاه باندې وسوزوي کوم چې مالک خدای ته
 پېش کېږي. داسې به امام د هغه کس د گناه دپاره کفارې ادا کړي او هغه به
 معاف شی.

د گناه د نذرانو ورکولو حالاتونه

٥ ﴿١﴾ په دې حالاتو کښې د گناه نذرانې ضروري گڼلې کېږي. که څوک د
 گواهي ورکولو دپاره عدالت ته وغوښتلې شی او هغه معلومات نه ورکوي چې
 څه یې لیدلی یا اورېدلی وي، نو هغه ته دې د خپلو بدو سزا ملاو شی. ﴿٢﴾ که
 څوک په غلطې سره یو حرام څیز له لاس وروړي، لکه چې یو مړ مردار ځناور
 له، نو هغه ناپاک او گناهگار دې چې څنگه ورته پته ولگي چې هغه دا خطا کړې
 ده. ﴿٣﴾ که څوک په غلطې سره د انسان یو ناپاک ځای یا څیز له لاس وروړي،

خو چې څنگه ورته پته ولگی چې هغه دا خطا کړې ده نو هغه په دې سره ناپاکه او گناه گار دے. ﴿٤﴾ که څوک بغېر د سوچ کولو نه قسم وخورى، چې دا قسم د هر څيز په حقله وى که قسم بښه وى او يا بد وى، نو هغه ناپاکه او گناهگار دے چې څنگه ورته پته ولگی چې هغه څه کړى دى. ﴿٥﴾ کله چې يو کس گناه وکړى، نو هغه دې خامخا د گناه اقرار وکړى، ﴿٦﴾ او د خپلې گناه په جرمانه کښې به هغه خامخا يوه گډه يا چپلې مالک خدائ ته د نذرانې په توگه راولى. امام به د هغه کس د گناه دپاره کفارہ ادا کړى. ﴿٧﴾ که هغه کس گډه يا چپلې نه شی اخستلے، نو هغه به د خپلې گناه په بدل کښې دوه گوگوشتکې يا دوه کونترې راوړى، يوه به د گناه د نذرانې دپاره او بله به د سوزېدونکې نذرانې دپاره وى. ﴿٨﴾ هغه به دا امام له راوړى، نو وپرومبى به مارغه د گناه د نذرانې دپاره پېش کړى. د دې څپت به تاو کړى خو چې سر ترې نه بېل نه شی ﴿٩﴾ او څه وينه دې د قربانگاه په يو طرف باندې وشيندى، پاتې شوې وينه دې د قربانگاه په بېخ کښې وڅڅولے شی. دا د گناه د لرې کولو دپاره يوه نذرانه ده. ﴿١٠﴾ بيا د اصولو په مطابق هغه دويم مارغه دې د سوزېدونکې نذرانې په توگه پېش کړى. داسې به امام د هغه کس د گناه دپاره کفارہ ادا کړى کومه چې هغه کړې ده او هغه به معاف شی. ﴿١١﴾ که هغه کس دوه گوگوشتکې يا دوه کونترې هم نه شی راوړلے، نو هغه به يو کلو اوږه د گناه د نذرانې په توگه راوړى. هغه دې په دې کښې د زېتونو تېل يا خوشبوئى نه اچوى، ځکه چې دا د گناه نذرانه ده. ﴿١٢﴾ هغه کس به دا امام له راوړى، امام به يو موټے ترې نه د نښې په توگه واخلى چې دا ټول مالک خدائ ته پېش کړے شوى دى او په اور سوزېدونکې نذرانې سره به يې په قربانگاه باندې وسوزوى. دا يوه داسې نذرانه ده چې گناه لرې کوى. ﴿١٣﴾ داسې به امام د هغه کس د گناه دپاره کفارہ ادا کړى چې په دې مختلفو گناهونو کښې يې کومه گناه هم کړې وى نو هغه به معاف شی. پاتې شوى اوږه به هم د غلې نذرانې په شان د امام وى.

د گناه د تاوان نذراني

١٤) مالک خدائ موسی ته دا اصول وښودل. ١٥) که یو کس په غلطۍ سره داسې گناه وکړی او د هغه قیمت په ورکولو کښې ناکام شی چې کوم مالک خدائ ته پېش کول وُو، نو هغه به د گناه د تاوان د نذراني په توگه یو داسې گډ یا چپلے مالک خدائ ته راوولی چې هیڅ عیب په کښې نه وی. د دې قیمت به د منلے شوی معیار په مطابق مقررولے شی. ١٦) هغه به خامخا هغه پېسې ورکوی چې د کومو په ورکولو کښې ناکام شوے وی او شل فیصده دې زیاتې هم ورکړی. هغه به دا پېسې امام له ورکړی او امام به د هغه کس د گناه د تاوان د نذراني دپاره ځناور پېش کړی او هغه کس به معاف شی. ١٧) که څوک یوه داسې گناه وکړی چې په غلطۍ سره د مالک خدائ د حکمونو نه یو حکم مات کړی، نو هغه گناهگار دے او جرمانه به ورکوی. ١٨) هغه به خامخا امام ته د گناه د تاوان د نذراني په توگه یو گډ یا چپلے راوولی چې هیڅ عیب په کښې نه وی. د دې قیمت به د منلے شوی معیار په مطابق مقررولے شی. امام به د هغه د گناه دپاره کفارہ ادا کړی کومه چې هغه په غلطۍ سره کړې وی او هغه به معاف کړے شی. ١٩) دا د هغې د گناه د تاوان نذرانه ده کومه چې هغه د مالک خدائ خلاف کړې وی.

٦ ١) مالک خدائ موسی ته دا اصول وښودل. ٢) که څوک د مالک خدائ خلاف داسې گناه وکړی، لکه چې د یو اسرائیلی امانت واپس ورنه کړی، یا د چا نه څه څیز پټ کړی، یا څوک دوکه کړی، نو یوه نذرانه به ورکړی، ٣) یا که یو ورک شوے څیز پیدا کړی او د هغې په حقله دروغ ووائی او داسې قسم وخورى چې هغه دا نه دے موندلے. ٤)-٥) کله چې یو کس په داسې طریقہ گناه وکړی، هغه چې څه څیز هم د غلا یا دوکې په طریقہ اخستے وی نو هغه دې واپس ورکړی. په کومه ورغ چې هغه گناهگار ثابت شی، نو هغه به خامخا د هغه

څيز مالک له پوره تاوان ورکوي او شل فيصده زيات به هم ورکوي. ﴿٦﴾ هغه دې امام له يو داسې بې عيبه گډ يا چپله راوړي چې مالک خدائ ته يې د گناه د تاوان د نذرانې په توگه پېش کړي. د دې قيمت به د منلې شوي معيار په مطابق مقررولې شي. ﴿٧﴾ امام به د هغه کس د گناه دپاره کفار ه ادا کړي او هغه به معاف شي.

سوزېدونکې نذرانې

﴿٨﴾ بيا مالک خدائ موسی ته حکم وکړو ﴿٩﴾ چې هارون او د هغه زامنو ته د سوزېدونکې نذرانو په حقله دا اصول وښايه. يوه سوزېدونکې نذرانه به ټوله شپه په قربان گاه باندې پرېښودلې شي او اور دې بل وساتلې شي. ﴿١٠﴾ بيا به امام خپله د کتان چوغه او د کتان جانگې واغوندي، په قربان گاه باندې د سوزېدونکې نذرانې نه پاتې شوې ايرې به لرې کړي او د قربان گاه په څنگ کښې به يې واچوي. ﴿١١﴾ بيا دې جامې بدلې کړي او ايرې دې د خېمو نه بهر يو پاک خائ ته يوسي. ﴿١٢﴾ په قربان گاه دې اور بل وساتلې شي خو چې مړ نه شي. امام به هر سحر په دې باندې لرگي ږدي، سوزېدونکې نذرانه به په دې سمه ږدي او د سلامتې د نذرانې وازگه دې ورباندې سوزوي. ﴿١٣﴾ اور دې خامخا په قربان گاه بل وساتلې شي او چې کله هم مړ نه شي.

د غلې نذرانې

﴿١٤﴾ دا د غلې نذرانې دپاره اصول دي. د هارون د خاندان يو امام به د مالک خدائ په حضور کښې د قربان گاه په مخکښې د غلې نذرانه پېش کړي. ﴿١٥﴾ بيا به هغه د ښو اوږو چې تېل ورسره گډ وي او خوشبوئې ورباندې پرته وي د هغې نه دې يو موټې واخلې او په قربان گاه باندې به يې د يوې ښې په توگه وسوزوي چې دا ټوله مالک خدائ ته پېش کړې شوې ده. د دې نذرانې خوشبو په مالک

خُدائ بښه لگي. (١٦-١٧) امامان به هغه پاتې شوې برخه وخوري. د دې نه به پتيره روټي پخه کړې شي او په مقدس خائ کبښي، د مالک خُدائ د حضور د خبمې په دربار کبښي به وخورلې شي. دا مالک خُدائ امامانو له په سوزېدونکې نذرانه کبښي د هغوي د برخې په توگه ورکړې ده. دا د گناه د نذرانې او د گناه د تاوان د نذرانې په شان پېره مقدسه ده. (١٨) په راتلونکي ټولو وختونو کبښي د هارون د اولاد هر يو نارينه مالک خُدائ ته په اور سوزېدونکې نذرانې نه خپله برخه د همېشه دپاره خوړلې شي. هر څوک يا هر څيز چې د هغې سره ولگي نو هغه به هم مقدس شي. (١٩) بيا مالک خُدائ موسي ته دا اصول وښودل. (٢٠) په کومه ورځ چې د هارون د خاندان يو امام مقررولې شي نو هغه به يو کلو بښه اوږه مالک خُدائ ته د نذرانې په توگه پېش کوي د عامې غلې د نذرانې په شان، نيم په سحر کبښي او نيم په ماښام کبښي. (٢١) دا به په تېلو کبښي گډ شي، په تبخي به پاخه کړې شي او چوري به کړې شي او د غلې د نذرانې په توگه به پېش کړې شي، د دې خوشبو په مالک خُدائ بښه لگي. (٢٢) په راتلونکي ټولو وختونو کبښي به د هارون د اولاد هر يو کس دا نذرانه تياروي کوم چې د مشر امام په توگه خدمت کوي. مالک خُدائ ته د پېش کړې شوې قربانۍ په توگه دا به ټوله وسوزولې شي. (٢٣) د امام د غلې د نذرانې يوه برخه به هم نه شي خوړلې، ټوله به خامخا سوزولې شي.

د گناه نذرانې

(٢٤) بيا مالک خُدائ موسي ته حکم وکړو چې (٢٥) هارون او د هغه زامنو ته د گناه د نذرانې دپاره دا اصول وښايه. د گناه د نذرانې خناور به د مالک خُدائ په حضور کبښي حلالولې شي، چرته چې د سوزېدونکې نذرانې دپاره خناور حلالېږي. دا يوه پېره مقدسه نذرانه ده. (٢٦) کوم امام چې دا خناور قرباني کوي هغه به دا په مقدس خائ کبښي وخوري چې هغه د مالک خُدائ د حضور د خبمې دربار دې. (٢٧) هر څوک يا هر څيز چې د هغې سره ولگي نو هغه به هم

مقدس شی. کة جامې د خُناور په وینه ولړلے شی، نو هغه به خامخا په مقدس خائ کبني وينخلے شی. (۲۸) د خاورې په کوم لوبني کبني چې غوبنه يشولے شوې وي هغه دې مات کرے شی او کة د زېرو لوبني استعمال شوے وي، نو هغه دې ومبرلے شی او په اوبو کبني دې کنگال کرے شی. (۲۹) د امامانو د کورنو هر نر دا نذرانه خوړلے شی، دا ډېره مقدسه ده. (۳۰) خو کة د کوم خُناور وینه مقدسي خبمي ته دننه راوړلے شی او د گناه د کفارې ادا کولو دپاره استعمال شی، نو هغه خُناور دې نه شی خوړلے چې د کوم نه وینه اخستے شوې وي، او دا دې وسوزولے شی.

د گناه د تاوان نذراني

۷ (۱) د گناه د نذرانو د ورکولو دپاره دا اصول دی، کومي چې ډېرې مقدسي دي. (۲) د گناه د تاوان د نذراني دپاره خُناور به هلته حالپيري، چرته چې د سوزېدونکي نذراني خُناور حالپيري او د دې وینه دې د قربان گاه په ټولو طرفونو وشيندلے شی. (۳) د دې ټوله وازگه دې په قربان گاه باندې پېش کرے شی، لم، هغه وازگه چې په کولمو پرته وي، (۴) پېستورگي او هغه وازگه چې ورباندې پرته وي او د ايڼي بڼه حصه هم. (۵) امام به هغه ټول مالک خدائ ته په اور سوزېدونکي نذراني په توگه په قربان گاه وسوزوي. دا د گناه د تاوان نذرانه ده. (۶) د امامانو د کورنو هر نر کس دا خوړلے شی، خو دا به خامخا په يو مقدس خائ کبني خوړلے شی، خُکه چې دا ډېره مقدسه ده. (۷) د گناه نذراني او د گناه د تاوان نذراني دواړو دپاره يو شان اصول دی، غوبنه د هغه امام ده چې کفاره ادا کوي. (۸) امام چې د چا دپاره سوزېدونکي نذرانه پېش کوي نو د هغه خُناور خرمن به د هغه امام وي. (۹) د غلي هره يوه نذرانه کومه چې په تنور کبني يا لوبني يا په تبخي پخيري هغه د امام ده چا چې خدائ پاک ته دا پېش کرې ده. (۱۰) خو د غلي هغه ټولې نذراني چې پخې شوې نه وي، کة په تېلو غوړې

وی یا سپورې وی، هغه د هارون د خاندان د ټولو امامانو دی او یو برابر دې په هغوی باندې ویشلې شی.

د سلامتی نذرانې

۱۱) دا د سلامتی د نذرانو دپاره اصول دی کومې چې مالک خدای ته پیش کولې شی. ۱۲) که یو کس دا نذرانه د شکرانې په توګه خدای پاک ته پیش کوی، چې کوم خنارو قربانی کیږی د هغې سره دې په یو خای د پتیرې روتی یوه نذرانه پیش کړی، داسې غټه روتی چې د زیتونو تېل ورسره ګډ شوی وی یا نری پخې شوې روتی چې د زیتونو تېل ورباندې لګولې شوی وی یا د بنو اوږو نه پخه شوې داسې روتی چې د زیتونو تېل ورسره ګډ شوی وی. ۱۳) د دې نه علاوه، هغه دې خمبیره پخې شوې روتی هم پیش کړی. ۱۴) هغه دې د هر قسم روتی یوه یوه حصه د خاص برخې په توګه مالک خدای ته پیش کړی، دا د هغه امام دی کوم چې د خنارو وینه واخلی او د قربان ګاه سره یې وشیندی. ۱۵) د سلامتی د نذرانې غوښه دې خامخا هم په هغه ورغ وخورلې شی چې په کومه ورغ هغه قربانی کیږی، تر بل سحر پورې دې د هغې نه هیڅ څیز پاتې نه شی. ۱۶) که یو کس د قسم پوره کولو یا د خپلې رضاکارانه نذرانې په توګه، د سلامتی نذرانه راوړی، چې دا په کومه ورغ پیش کیږی نو په هغه ورغ دې خورلې شی خو چې څه پاتې وی نو هغه به په بله ورغ خورلې شی. ۱۷) څه غوښه چې پاتې وی نو هغه دې په درېمه ورغ وسوزولې شی. ۱۸) که د سلامتی نذرانې نه څه په درېمه ورغ هم وخورلې شی، نو خدای پاک به د هغه کس نذرانه قبوله نه کړی. دا نذرانه به د هغه په فائده کښې حساب نه شی بلکې ناپاکه به وګڼلې شی او چې څوک هم دا وخوری نو هغه ته به د خپلو بدو سزا ملو شی. ۱۹) که چرې دا غوښه په یو ناپاک څیز پورې ولګی، نو دا دې نه شی خورلې، بلکې ودې سوزولې شی. چې څوک پاک وی نو هغه دا پاتې شوې غوښه خورلې شی، ۲۰) خو که څوک پاک نه وی او د سلامتی نذرانې غوښه وخوری کومه چې مالک

خُدائِ ته پيش ڪري شوي وي، نو هغه به نور د خُدائِ پاڪ د خلقو نه نه شي گڻلي. (۲۱) ڪه يو ڪس ناپاڪ خيز له لاس وروپي، ڪه هغه ناپاڪي د بني آدم يا د خُناور وي او د دې نذراني غوبنه و خوري، نو هغه به نور د مالڪ خُدائِ د خلقو نه نه شي گڻلي. (۲۲) مالڪ خُدائِ موسيٰ ته دا اصول و بنودل (۲۳) ڪوم چي د بني اسرائيلو دپاره دي، د خاروو، گڊو، يا د چپلو وازگه مه خوري. (۲۴) يو خُناور چي په خپل مرگ مړ وي يا ڪه خنگلي خُناورو وڙلي وي د هغه وازگه به نه خوري، خو هغه د خه بل مقصد دپاره استعمالپدي شي. (۲۵) ڪه خوک د يو خُناور وازگه و خوري ڪوم چي مالڪ خُدائِ ته په اور سوزپدونڪي نذراني په توگه پيش ڪبيد شوه نو هغه ڪس به نور د خُدائِ پاڪ د خلقو نه نه شي گڻلي. (۲۶) بني اسرائيل چي چرته هم اوسيري، هغوي دې هيڻڪله هم د مارغانو يا د خُناورو وينه نه خوري. (۲۷) هر خوک چي وينه و خوري نو هغه به نور د خُدائِ پاڪ د خلقو نه نه شي گڻلي. (۲۸) بيا مالڪ خُدائِ موسيٰ ته دا اصول و بنودل (۲۹) ڪوم چي د بني اسرائيلو دپاره دي. هر خوک چي يوه د سلامتي نذرانه پيش ڪوي نو د هغي يوه برخه به د خاص تحفي په توگه مالڪ خُدائِ ته پيش ڪوي، (۳۰) هغه دې دا په خپلو لاسونو په اور سوزپدونڪي نذراني په توگه راوړي. هغه دې د هغه خُناور وازگه سره د خُناور د سيني راوړي او مالڪ خُدائِ ته دې د يو خاص تحفي په توگه پيش ڪري. (۳۱) امام به وازگه په قربانگاه باندې وسوزوي، خو هغه سینه به د امامانو وي. (۳۲) د خُناور وروستونے بنے پتون به د يوې برخي په توگه امام ته ورکولے شي، (۳۳) هغه امام له ڪوم چي وينه او د سلامتي نذراني وازگه پيش ڪوي. (۳۴) د خُناور سینه يوه خاص تحفه ده او بنے پتون يوه خاص برخه ده چي مالڪ خُدائِ يي د بني اسرائيلو نه اخلي او امامانو له يي ورکوي. نو داسي به اسرائيليان په راتلونڪي ٽولو وختونو ڪبني دا امامانو له ورکوي. (۳۵) دا مالڪ خُدائِ ته په اور سوزپدونڪي نذراني برخه ده چي هارون او د هغه زامنو له ورکري شوه چي په ڪومه ورغ هغوي د امامانو په توگه مقرر شول. (۳۶) مالڪ خُدائِ په هغه ورغ چي ڪله هغوي په تپلو سره مسح ڪرل ڪم

ورکړې وو چې بنی اسرائیل به دا برخه همپشه امامانو له ورکوی. (۲۷) دا اصول د سوزېدونکې نذرانو دپاره دی، د غلې نذرانو دپاره، د گناه نذرانو، د گناه د تاوان د نذرانو، د مقررولو نذرانو او د سلامتی د نذرانو دپاره دی. (۲۸) هلته په بیابان کېنې د سینا په غره باندې، مالک خدای په هغه ورغ موسی له دا حکمونه ورکړل او هغه بنی اسرائیلو ته وفرمائیل چې خپلې نذرانې راوړئ.

د حضرت هارون او د هغه د زامنو مقرر کېدل

۸ (۱) بیا مالک خدای موسی ته وفرمائیل، (۲) ”هارون او د هغه زامن او د امامانو لباس، د غوړولو تېل، د گناه نذرانې دپاره سخې، دوه گدان او د پتیرې روټې ټوکری راوړه. (۳) او زما د حضور مقدسې خېمې د دروازې خولې ته ټول قوم راوغواړه چې هلته راغونډ شی.“ (۴) موسی هم هغه شان وکړل چې څنگه مالک خدای حکم ورکړې وو او چې کله ټول قوم هلته راغونډ شو، (۵) نو موسی هغوی ته وفرمائیل، ”زه چې خه کوم مالک خدای د دې حکم راکړې دے.“ (۶) موسی هارون او د هغه زامن مخکېنې راوستل او هغوی له یې په اوبو غسل ورکړو. (۷) هغه هارون ته هغه قمیص او چوغه ورواغوستله او د ملا نه یې پټی ورله تاو کړه. هغه پېش بند یې ورواغوستلو او په یو بنه گلکاری شوی کمر بند سره یې ونېلولو چې د هغه د ملا نه تاو وو. (۸) هغه ورله د سینې جیب ولگولو او اوریتم او تمیم یې په کېنې کېښودل. (۹) هارون ته یې پټکې ورپه سر کړو او د دې مخې ته یې د سرو زرو گل ولگولو چې دا د وقف کولو مقدسه نېښه وه، هم هغه شان چې څنگه مالک خدای هغه ته حکم ورکړې وو. (۱۰) بیا موسی د غوړولو تېل واخستل او د مالک خدای د حضور په مقدسه خېمه او چې په هغې کېنې خه هم وو په هغې باندې یې ولگول، نو هغه دا هر خه مالک خدای ته مخصوص کړل. (۱۱) هغه خه تېل اووه ځله په قربان گاه، د دې په سامان او د وینځلو په ښانک او د دې په بېخ باندې وشیندل، د دې دپاره چې دا مالک خدای

ته وقف كړی. (۱۲) موسی د هارون په سر باندې د غوړولو دپاره څه تېل واچول او سر يې ورله غوړ كړو چې وقف شی. (۱۳) بیا، موسی د هارون زامن مخكېني راوستل او قميصونه يې ورواغوستل، د هغوی د ملا نه يې پټی تاو كړې او ټوپی يې ورپه سر كړې، هم هغه شان چې څنگه مالک خدای حکم وركړی وو. (۱۴)

بیا موسی د گناه د نذراني دپاره هغه سخې راوستو او هارون او د هغه زامنو د دې په سر باندې خپل لاسونه كېښودل. (۱۵) موسی دا حلال كړو او څه وینه يې واخستله او د خپلې گوتې سره يې د قربان گاه په ښكرونو پورې ولگوله، د دې دپاره چې وقف يې كړی. بیا هغه پاتې شوې وینه د قربان گاه په بېخ كېښې توی كړه. نو دا يې وقف كړه او د دې كفاره يې ادا كړه. (۱۶) موسی په كولمو پرته ټوله وازگه، د ايڼې ښه حصه، پښتورگی سره د هغه وازگې چې ورباندې پرته وي، دا هر څه يې واخستل او په قربان گاه باندې يې وسوزول. (۱۷) خو هغه سخې، سره د څرمې، غوښې او د كولمو يوړو او د خېمونه بهر يې وسوزولو، هم هغه شان چې څنگه مالک خدای حکم وركړی وو. (۱۸) بیا، موسی د سوزېدونكې نذراني دپاره گډ راوستلو او هارون او د هغه زامنو خپل لاسونه د دې په سر كېښودل. (۱۹) موسی دا حلال كړو او د دې وینه يې د قربان گاه په څلورو واړو طرفونو باندې وشيندله. (۲۰-۲۱) هغه دا گډ حصې حصې كړو او د هغه دنننی اندامونه او پټونان يې په اوبو ووينځل او سر، وازگه او نور ټول پاتې شوي گډ يې په قربان گاه باندې وسوزولو، هم هغه شان چې څنگه مالک خدای حکم وركړی وو. دا سوزېدونكې نذرانه يوه په اور تيارېدونكې نذرانه وه او د دې بوی په مالک خدای ښه ولگېدو. (۲۲) بیا موسی دوهم گډ راوستلو، كوم چې د امامانو د مقررولو دپاره وو او هارون او د هغه زامنو خپل لاسونه د دې په سر كېښودل. (۲۳) موسی دا حلال كړو او څه وینه يې واخستله او د هارون د ښې غوړ په نرم ځای، د هغه د ښې لاس په غټه گوته او د هغه د ښې پښې په غټه گوته باندې يې ولگوله. (۲۴) بیا هغه د هارون زامن مخكېني راوستل او څه وینه يې د هغوی د ښې غوړونو په نرمو ځايونو، د هغوی د ښې لاسونو په غټو گوتو او د هغوی د ښې پښو په غټو گوتو پورې ولگوله. بیا موسی هغه پاتې شوې وینه د قربان گاه په

څلورو وارو طرفونو باندې وشيندله. (٢٥) هغه وازگه، لم، هغه ټوله وازگه چې په دننې اندامونو پرته وي، د ايڼې بڼه حصه، پښتورگي سره د هغه وازگي چې ورباندې پرته وي او بڼه پټون واخستلو. (٢٦) بيا هغه د پتيرې روتې د ټوکرې نه يوه روتې واخستله کومه چې مالک خدای ته وقف شوې وه، يوه غوره روتې او يوه نرې روتې راواخستله او د وازگي او د بڼې پټون د پاسه يې کښنودله. (٢٧) هغه دا هر څه د هارون او د هغه د زمانو په لاسونو کښې کښنودل، نو هغوی دا د يوې خاص تحفي په توگه مالک خدای ته پېش کړل. (٢٨) موسی دا هر څه د هغوی نه واخستل او په قربان گاه باندې يې، د سوزېدونکې نذرانې د پاسه، د مقررولو نذرانې په توگه وسوزول. دا په اور سوزېدونکې نذرانه وه او د دې بوی په مالک خدای بڼه ولگېدو. (٢٩) بيا موسی هغه سينه واخستله او مالک خدای ته يې د يوې خاص تحفي په توگه پېش کړه. دا د موسی د مقررولو په گډ کښې حصه وه. موسی هر څه هم هغه شان وکړل چې څنگه مالک خدای حکم ورکړې وو. (٣٠) موسی د سر غوړولو څه تېل او څه وينه د قربان گاه نه واخستله او په هارون او د هغه په زمانو او د هغوی په جامو يې وشيندله. داسې هغه هغوی او د هغوی جامې مالک خدای ته مخصوصې کړې. (٣١) موسی هارون او د هغه زمانو ته وفرمائيل، ”دا غوښه د مالک خدای د حضور خېمې خولې ته يوسئ، وې یشوئ او د هغې روتې سره يې وخورئ کومه چې د مقررولو نذرانې په ټوکرې کښې ده، هم هغه شان چې څنگه مالک خدای حکم کړې دے. (٣٢) کومه غوښه يا روتې چې پاتې وي نو هغه وسوزوئ. (٣٣) اووه ورځې به تاسو د خېمې د دروازې خولې نه نه ځئ، چې ستاسو د مقررولو رسمونه پوره شوي نه وي. (٣٤) چې نن مونږ څه وکړل نو مالک خدای مونږ له دې کولو حکم راکړې دے، چې ستاسو د گناه کفارو ادا کړو. (٣٥) تاسو به د مقدسې خېمې د دروازې په خوله کښې اووه شپې او ورځې پاتې کېږئ، هغه کار به کوئ د کوم چې مالک خدای حکم کړې دے. که تاسو داسې ونه کړئ نو مړه به شئ. ځکه چې دا هغه څه دی د کوم چې مالک خدای ما له حکم راکړې دے.“ (٣٦) نو هارون او د هغه زمانو هغه هر څه

وڪرل لڪه ڇنگه چي مالڪ خدائ د موسيٰ په ذريعه حڪم وركريے وو.

حضرت هارون قرباني پيش ڪول

۹ ﴿۱﴾ د مقررولو د رسمونو نه پس په اتمه ورځ، هارون، د هغه زامن او د بني اسرائيلو مشران موسيٰ راوغوښتل. ﴿۲﴾ هغه هارون ته وفرمائيل، ”يو سخه او يو گډ روان ڪړه چې هيڅ عيب په ڪبني نه وي او مالڪ خدائ ته يې پيش ڪړه، سخه د گناه د نذراني دپاره دے او گډ د سوزېدونكي نذراني دپاره دے. ﴿۳﴾ بيا اسرائيلو ته ووايه چې د گناه د نذراني دپاره يو چپله، د يو كال سخه او د يو كال گډورے بوخي چې هيڅ عيب په ڪبني نه وي، دا به د سوزېدونكي نذراني دپاره وي، ﴿۴﴾ او يو غويے او يو گډ به د سلامتي د نذراني دپاره وي. هغوي به دا مالڪ خدائ ته قرباني ڪري، د غلي نذرانه به هم وي چې تپل ورسره گډ وي. هغوي به خامخا داسي ڪوي ځكه چې مالڪ خدائ به نن هغوي ته څرگنديري.“ ﴿۵﴾ هغوي هر څه د مقدسي خيمي مخي ته راوړل چې څنگه موسيٰ حڪم ڪريے وو او د مالڪ خدائ د عبادت دپاره ټول قوم هلته راغونډ شو. ﴿۶﴾ موسيٰ وفرمائيل، ”مالڪ خدائ تاسو له حڪم درڪريے دے چې دا هر څه وڪري، نو چې د هغه د حضور جلال تاسو ته ښكاره شي.“ ﴿۷﴾ بيا هغه هارون ته وفرمائيل، ”قربان گاه ته لار شه او د گناه نذرانه او سوزېدونكي نذرانه پيش ڪړه چې ستا او د خلقو دپاره ڪفار ه ادا شي. د خلقو دپاره نذرانه پيش ڪړه او د هغوي دپاره ڪفار ه ادا ڪړه، هم هغه شان چې څنگه مالڪ خدائ حڪم ڪريے دے.“ ﴿۸﴾ هارون قربان گاه ته لاړو او د خپل ځان دپاره يې يو سخه د گناه د نذراني په توگه حلال ڪړو. ﴿۹﴾ د هغه زامنو وینه راوړه او هغه خپله گوته په دې ڪبني پويه ڪړه، لږه يې د قربان گاه په ښکرو پورې ولگوه او پاتي شوې وینه يې د قربان گاه په بېخ ڪبني توي ڪړه. ﴿۱۰﴾ بيا هغه د گناه د نذراني نه وازگه، پښتورگي او د ايڼي ښه حصه په قربان گاه باندې وسوزول، هم هغه شان چې څنگه مالڪ خدائ

موسیٰ ته حُکم ورکړې وو. ﴿١١﴾ خو هغه غوښه او خرمن د کبمپ نه بهر
 وسوزوله. ﴿١٢﴾ هغه خُناور یې حلال کړو کوم چې د هغه د خپلې سوزېدونکې
 نذرانې دپاره وو. د هغه زامنو هغه له وینه راوړه، نو هغه د قربان‌گاه په څلورو
 واړو طرفونو باندې وشیندله. ﴿١٣﴾ بیا هغوی هغه له د سوزېدونکې نذرانې یوه یوه
 حصه سره د سر ورکړه او هغه دا په قربان‌گاه باندې وسوزول. ﴿١٤﴾ بیا هغه
 دنننی اندامونه او پُتونان ووینځل او په قربان‌گاه باندې یې د پاتې شوې
 سوزېدونکې نذرانې دپاسه وسوزول. ﴿١٥﴾ د هغې نه پس، هغه د خلقو نذرانې پېش
 کړې. چېلې یې بوتلو کوم چې د خلقو د گناه دپاره پېش کولې شو، حلال او
 پېش یې کړو، هم هغه شان چې څنگه یې د خپلې گناه دپاره پېش کړې وو. ﴿١٦﴾
 هغه د سوزېدونکې نذرانې دپاره خُناور هم راوستلو او د اصولو په مطابق یې پېش
 کړو. ﴿١٧﴾ هغه د غلې نذرانه پېش کړه، هغه یو موټی اوږه واخستل او په
 قربان‌گاه باندې یې وسوزول. دا د هرې ورځې سوزېدونکې نذرانې نه علاوه وه.
 ﴿١٨﴾ هغه غوټی او گډ د خلقو دپاره د سلامتی نذرانې په توگه حلال کړل. د هغه
 زامنو هغه له وینه راوړه او هغه د قربان‌گاه په څلورو واړو طرفونو باندې
 واچوله. ﴿١٩﴾ هارون د غوټی او گډ د وازگې والا حصې واخستلې، ﴿٢٠﴾ د هغه
 خُناورو په سینو یې دپاسه کېښودلې او هر څه یې قربان‌گاه ته راوړل. هغه وازگه
 په قربان‌گاه باندې وسوزوله ﴿٢١﴾ او هغه سینې او ښی پُتون یې مالک خُدای ته د
 امامانو دپاره د خاص تُحفي په توگه پېش کړې، څنگه چې موسیٰ حُکم کړې وو.
 ﴿٢٢﴾ چې کله هارون ټولې قربانۍ ختمې کړې، هغه خپل لاسونه د خلقو طرف ته
 اوږده کړل او د هغوی دپاره یې برکت وغوښتو او بیا راکوز شو. ﴿٢٣﴾ موسیٰ او
 هارون د مالک خُدای مقدسې خېمې ته دننه لاړل او چې راووتل، نو د خلقو دپاره
 یې برکت وغوښتو او د مالک خُدای جلال ټولو خلقو ته څرگند شو. ﴿٢٤﴾ ناڅاپه
 مالک خُدای اور راوړلو او دې اور په قربان‌گاه باندې د وازگې والا حصې او
 سوزېدونکې نذرانه پوره وسوزوله. چې خلقو دا ولیدل، نو هغوی ټولو چغې کړې
 او سجده یې وکړه.

د دوو اِمامانو وژلے کېدل

۱۰ ﴿۱﴾ نو د هارون زامنو ندب او ابیهو، هر یو خپل مجمر واخستلو او ژوندی سکاره یې په کښې واچول، خوشبوئی یې ورباندې واچوله او دا یې مالک خدای ته پیش کړل. خو دا اور خدای پاک ته قبول نه وو، ځکه چې مالک خدای هغوی له د دې د پیش کولو حکم نه وو ورکړی. ﴿۲﴾ نو ناڅاپه مالک خدای اور راولپړلو او دې اور هلته د مالک خدای په حضور کښې هغوی وسوزول او مړه شول. ﴿۳﴾ بیا موسی هارون ته وفرمائیل، ”د مالک خدای مطلب دا وو کله چې هغه وفرمائیل، هر څوک چې زما خدمت کوی هغوی دې خامخا زما د پاکوالی عزت کوی، زه به خپلو خلقو ته خپل جلال څرگند کړم.“ خو هارون غلے پاتې شو. ﴿۴﴾ موسی میسائیل او الصفن، د عزی اېل زامن راوغوښتل، عزی اېل د هارون تره وو او موسی هغوی ته وفرمائیل، ”دلته راشی او د خپل تره د زامنو مړی د مقدسې خېمې نه یوسئ او د کېمپ نه بهر یې کېردئ.“ ﴿۵﴾ نو هغوی راغلل او مړی یې د جامو نه ونيول او د خېمو نه بهر یې یوړل، هم هغه شان چې څنگه موسی حکم ورکړی وو. ﴿۶﴾ بیا موسی هارون او د هغه زامنو الی عزرا او اتمر ته وفرمائیل، ”خپل وېښته بېر مه ساتئ او نه چې خپلې جامې وشلوئ چې ښکاره کړئ چې په غم غمژن یئ. که تاسو داسې وکړل، نو مړه به شی. او مالک خدای به ټول قوم ته په قهر شی. خو نورو بنی اسرائیلو ته اجازت دے چې په دې غم غمژن شی کوم مرگ چې د مالک خدای د اور په وجه شوے دے. ﴿۷﴾ د مقدسې خېمې د دروازې د خولې نه مه ځئ گڼې مړه به شی، ځکه چې تاسو د مالک خدای په تېلو غوړ کړی شوی یئ.“ نو هغوی هم هغه شان وکړل چې څنگه موسی فرمائیلی ؤو.

د اِمامانو دپاره اصول

﴿۸﴾ نو مالک خدای هارون ته وفرمائیل، ﴿۹﴾ ”د میو یا د شرابو څښلو نه پس ته

او ستا زامن زما د حضور مقدسې خېمې ته مه راضي، كه تاسو داسې وكړل، نو
 مړه به شئ. دا قانون د همېشه دپاره دې چې ستاسو ټول اولاد به پرې عمل
 كوي. (۱۰) تاسو خامخا د هغه څيزونو په مينځ كېنې فرق كوي څه چې د خدائ
 پاك دى يا څه چې د عام استعمال دپاره دى او د هغه څيزونو په مينځ كېنې چې
 كوم پاك دى او كوم ناپاك دى. (۱۱) تاسو بنى اسرائيلو ته هغه ټول قانون وښايئ
 كوم چې ما د موسى په ذريعه دركړې دې. (۱۲) موسى هارون او د هغه دوه
 پاتې شوو زامنو، الى عزرا او اتمر ته وفرمائيل، ”د غلې هغه نذرانه واخلي كومه
 چې مالِك خدائ ته په اور سوزېدونكې نذرانې نه پاتې شوې ده، پتيره روتې د دې
 سره پخه كړئ او د قربانگاه په خوا كېنې يې وخورئ، ځكه چې دا نذرانه دپره
 مقدسه ده. (۱۳) دا په مقدس ځائ كېنې وخورئ، دا مالِك خدائ ته په اور
 سوزېدونكې نذرانه كېنې ستا او ستا د زامنو حصه ده. دا هغه څه دى چې مالِك
 خدائ ما ته حُكم كړې دې. (۱۴) خو تاسو او ستاسو خاندان هغه سينه او پټون
 خوړلې شئ كوم چې د امامانو دپاره مالِك خدائ ته د خاص تحفي او خاص
 برخې په توگه پېش كېږي. دا تاسو په يو پاك ځائ كېنې خوړلې شئ. دا نذرانې
 تاسو او ستاسو بچو له د بنى اسرائيلو د سلامتې د نذرانو د برخې نه دركړې
 شوې دى چې ستاسو شئ. (۱۵) هغه پټون او سينه به په هغه وخت راوړې شئ
 چې كله وازگه په اور سوزېدونكې نذرانې په توگه مالِك خدائ ته پېش كېږي. دا
 برخې به همېشه دپاره ستاسو او ستاسو د بچو وى، هم هغه شان چې څنگه مالِك
 خدائ حُكم كړې دې. (۱۶) موسى د گناه نذرانې د چېلې په حقله تپوس وكړو
 او خبر شو چې هغه خو سوزولې شوې دې. په دې باندې هغه الى عزرا او اتمر
 ته په قهر شو او پوښتنه يې وكړه چې، (۱۷) ”د گناه نذرانه تاسو په مقدس ځائ
 كېنې ولې ونه خوړله؟ دا دپره مقدسه ده او دا مالِك خدائ تاسو له دې دپاره
 دركړې ده چې د كفارې ادا كولو په ذريعه د مالِك خدائ په نظر كېنې د قوم
 گناهونه لرې شئ. (۱۸) چې د دې وینه مقدسې خېمې ته وړلې شوې نه وې، نو
 تاسو له په كار وو چې هغه قربانې مو هلته خوړلې، چې څنگه ما حُكم دركړې

۱۹) هارون په جواب کښې وفرمائیل، ”که ما د گناه نذرانه خوړلې وې، نو مالک خدای به قبوله کړې وې څه؟ خلقو نن په خپله د گناه نذرانه مالک خدای ته پېش کړه او هغوی خپله سوزېدونکې نذرانه هم راوړه، خو بیا هم دا مصیبتونه ما ته راپېښ شول.“ ۲۰) چې کله موسی دا واورېدل، نو د هغه تسلی وشوه.

حلال او حرام ځناور

۱۱) مالک خدای موسی او هارون ته دا اصول وښودل ۲) کوم چې د بنی اسرائیلو دپاره ؤو. تاسو په زمکه گرځېدونکې هر هغه ځناور خوړلې شی ۳) چې د هغې د پښو سومونه په مینځ بېل وی او بیا بیا شخوند وهی، ۴) - ۶) خو تاسو دا ځناور مه خورئ، یعنې اوبښ، ځنگلی سوه، یا عامه سوه. دا به ناپاک گڼلې شی، دا بیا بیا شخوند وهی، خو د دې سومونه یې په مینځ بېل نه دی. ۷) خنزیر مه خورئ. دا به خامخا ناپاک گڼلې شی، د دې د پښو نوکونه په مینځ بېل وی، خو بیا بیا شخوند نه وهی. ۸) دا ځناور مه خورئ یا چې مړه وی نو لاس به هم نه وروړئ، دا ناپاک دی. ۹) تاسو هغه هر قسم کبان خوړلې شی کوم چې وزر او په څرمن پتری لری، ۱۰) خو داسې د اوبو بل هر یو څیز چې وزر او په څرمن پتری نه لری هغه نه شی خوړلې. ۱۱) داسې څیزونه به ستاسو دپاره حرام وی. تاسو به هیڅکله هم د دې غوښه نه خورئ یا که مړه وی نو لاس به هم نه وروړئ. ۱۲) تاسو هر هغه څیز مه خورئ کوم چې په اوبو کښې اوسېږي او وزر او په څرمن پتری نه لری. ۱۳) - ۱۹) دا هغه مارغان دی چې تاسو به ترې نه کرکه کوئ چې تاسو یې ونه خورئ ځکه چې دا حرام دی، شاهین، گونگا، باز، شهباز، بابشه، گنجی، کارغه، شترمرغ، ایلی، زانې، پینگ، ماهی خور مارغه، سمندری بطحه، ملاچرچک یا ښاپېرک. ۲۰) الوتونکی حشرات ناپاک دی، تاسو د دې نه کرکه وکړئ، ۲۱) خو بغېر د هغې نه چې په پښو گرځي او ټوپونه وهی. ۲۲) تاسو کېړی، د قحطی ملخان او نور ملخان خوړلې شی. ۲۳) خو نور ټول واړه څیزونه چې وزر لری او په زمکه باندې په پښو گرځي دا به ستاسو دپاره

حرام وی. (۲۴-۲۸) دا ځناور ستاسو دپاره ناپاک دی، هر څوک چې دې مړو ځناورو ته لاس وروړی نو هغه به تر مابشامه پورې ناپاک وی یعنی ټول نوکونه لرونکی ځناور، خو د هغې نه بغير چې نوکونه يې په مينځ بېل وی او بيا بيا شخوند وهی، او ټول څلور پښې لرونکی ځناور چې پنجې لری. چې دا ځناور مړه وی او هر څوک ورله لاس وروړی يا يې یوسی، نو هغه به خامخا خپلې جامې وينځی، خو هغه به بيا هم تر مابشامه پورې ناپاک وی. (۲۹-۳۰) رنده مړه، عامه مړه، منبرکان او سمسېره، کربوړې او هر قسم چرمبنکې به خامخا ناپاک گڼلې شی. (۳۱) دا ستاسو دپاره ناپاک دی. چې دا مړه وی او هر څوک چې لاس وروړی نو هغه به تر مابشامه پورې ناپاک وی. (۳۲) او يا که دا مړه وی او په څه څيز باندې وغورزیږی، نو هغه به ناپاک وی. هغه څيز که د لرگی نه جوړ وی، کپړه، خرمن، يا بوجی وی، که هر څيز دپاره هم استعمالیږی. هغه څيز به په اوبو کښې غوپه کړې شی، خو دا به بيا هم تر مابشامه پورې ناپاک وی. (۳۳) که دا مړه شوی ځناور د خاورو په لوبښی کښې وغورزیږی، په هغې کښې چې هر څه وی نو هغه به ناپاک وی، نو تاسو هغه لوبښی مات کړئ. (۳۴) هر هغه خوراک کوم چې په عامه توگه خوړلې شی، خو که په دې خوراک باندې د هغه لوبښی نه اوبه توی کړې شوې وی، نو هغه خوراک به ناپاک وی او په داسې لوبښی کښې چې د څښلو څه هم وی نو هغه به ناپاک وی. (۳۵) که دا مړه شوی ځناور په هر څه باندې راوغورزیږی نو هغه به ناپاک وی، که هغه د خټې نغرې وی يا د پخلي لوبښی وی نو ماتولې به شی، (۳۶) خو چينه يا پيگی به پاکه وی، خو که بل هر څوک دې مړو ځناورو له لاس وروړی نو هغه به ناپاک وی. (۳۷) که دا په هغه تخم باندې وغورزیږی کوم چې کړلې کیږی، نو تخم به پاک وی. (۳۸) خو که تخم په اوبو کښې پستولې شی او دا قسم مړ ځناور ورباندې راوغورزیږی، نو تخم به ناپاک وی. (۳۹) که يو حلال ځناور مړ شی، که هر څوک ورله لاس وروړی نو هغه به تر مابشامه پورې ناپاک وی. (۴۰) که هر څوک د دې ځناور څه غوښه وخورى، نو هغه به خامخا خپلې جامې وينځی، خو هغه به بيا هم تر

ماښامه پورې ناپاک وی، هر څوک چې دا مړه ځناور یوسی نو هغه به خامخا خپلې جامې ووينځي، خو هغه به بيا هم تر ماښامه پورې ناپاک وی. (۴۱) تاسو هغه ټول ځناور مۀ خورئ کوم چې په زمکه باندې گرځي، (۴۲) لکه چې په خپټه باندې، يا په څلورو پښو باندې او يا په پېرو پښو گرځي. (۴۳) د دې په خوړلو باندې خپل ځانونه مۀ ناپاکه کوئ. (۴۴) زۀ مالک خدائ ستاسو خدائ پاک یم او تاسو خپل ځانونه پاک او مقدس ساتئ، ځکه چې زۀ مقدس یم. (۴۵) زۀ مالک خدائ یم چا چې تاسو د مصر ملک نه راوويستلئ چې زۀ ستاسو خدائ پاک یم، تاسو خامخا مقدس اوسئ، ځکه چې زۀ مقدس یم. (۴۶) نو دا د ځناورو او مارغانو په حقله قانون دے، د هغه هر ژوندی څيز په حقله چې په اوبو کښې اوسيری او چې په زمکه گرځي. (۴۷) چې تاسو د پاک او ناپاک او د حلال او حرام په مينځ کښې فرق وکړئ.

د ماشوم د پېدا کېدو نه پس د ښځې پاکوالی

۱۲ (۱) بيا مالک خدائ موسی ته دا اصول وښودل (۲) کوم چې د بنی اسرائیلو دپاره دی. د يو زوی پېدا کېدو نه پس ښځه تر اووه ورځو پورې ناپاکه وی، هم هغه شان چې څنگه د مياشتنۍ بيمارۍ په دوران کښې ناپاکه وی. (۳) په اتمه ورځ به ماشوم سنت کړی شی. (۴) نو ښځه دې درې دېرش ورځې نور هم انتظار کوی، ترڅو چې هغه پاکه شی. نو په دې دوران کښې به هغه هيڅ پاک څيز له لاس نه وروړی او نه به مقدسې خېمې ته ورننوځي چې تر څو پورې هغه پاکه شوې نه وی. (۵) د يوې لور پېدا کېدو نه پس ښځه تر څوارلسو ورځو پورې هم هغه شان ناپاکه وی، چې څنگه د مياشتنۍ بيمارۍ په دوران کښې ناپاکه وی. او د پوره پاکېدو دپاره به هغه شپږ شپېته ورځې نور هم انتظار کوی. (۶) چې کله د هغې د ناپاکوالي وخت ختم شی نو هغه پاکه شی، که د هغې زوی يا لور پېدا شوې وی، نو هغه به امام ته د مالک خدائ د حضور مقدسې خېمې خولې ته د

يو كال گڏوڙي د سوزېدونکي نذراني دپاره او يوه کونتره يا يوه گوگوشته د گناه د نذراني دپاره راوړي. (٧) امام به د هغي نذرانه مالک خدائ ته پېش کړي او د هغي د ناپاکي د لرې کولو دپاره به کفاره ادا کړي او د ويني د بهېدو نه به هغه پاکه شي. دا هغه اصول دي چې يوه بنځه به يې د هلک يا د جيني د پېدا کېدو نه پس ضرور کوي. (٨) که هغه بنځه يو گڏوڙي نه شي اخستلې، نو هغه به يوه د کړکړو جوړه يا د کونترو دوه بچي راوړي، يوه به د سوزېدونکي نذراني دپاره وي او بله د گناه د نذراني دپاره وي او امام به د هغي د ناپاکي لرې کولو دپاره کفاره ادا کړي او هغه به پاکه شي.

د څرمني د بيماري په حقله قانون

١٣ (١) بيا مالک خدائ موسي او هارون ته دا اصول وښودل. (٢) که د چا په څرمن زخم وي يا پرسوب يا دانه وي چې د دې دا يره وي چې د دې نه به لکه د جذام بيماري جوړه شي، نو هغه به د هارون د خاندان امام ته راوستلې شي. (٣) امام به زخم وگوري او که په دې کبني وېښته سپين شوي وي او زخم د گېرچاپېره څرمني نه ډوب ښکارېدو، نو دا د جذام بيماري ده او امام به اعلان وکړي چې دا کس ناپاکه دے. (٤) خو که زخم سپين وي او د گېرچاپېره څرمني نه ډوب نه ښکاري او وېښته هم سپين شوي نه وي، نو امام به هغه د اووه ورځو دپاره د نورو نه جدا وساتي. (٥) امام به په اوومه ورځ هغه بيا وگوري او که د هغه په خيال کبني زخم هم هغه شان ښکاري او خور شوي نه وي، نو هغه به يې د نورو اووه ورځو دپاره جدا وساتي. (٦) امام به په اوومه ورځ هغه بيا وگوري او که زخم اوچ شوي وي او خور شوي نه وي، نو هغه به اعلان وکړي چې دا کس پاک دے، دا بس صرف زخم دے. نو هغه کس دې خپلې جامې ووينځي او هغه به پاک شي. (٧) خو که د امام د کتلو نه پس زخم خورېږي او امام اعلان کړي وي چې دا پاک دے نو هغه به خامخا د امام په

مخکښې بيا حاضرېږي. ۸ امام به هغه بيا وگوري او که دا خور شوې وي، نو امام به اعلان وکړي چې هغه ناپاک دے، دا د جذام بيماري ده. ۹ که د چا د جذام بيماري وي، نو امام له به راوستلے شي، ۱۰ امام به دے وگوري. که د هغه په خرمن زخم سپين وي کوم چې وېښتے سپينوي او د پيپ نه پک وي، ۱۱ دا د جذام يوه بيماري ده چې د ډېر وخت نه ده. امام به اعلان وکړي چې دا ناپاک دے، د هغه د نورو نه د جدا کولو ضرورت نشته، ځکه چې هغه په ښکاره ناپاکه دے. ۱۲ که د جذام بيماري خورېږي او هغه کس يې د سر نه تر پښو پورې پټ کړے وي، کوم ځايونه چې امام ته ښکاري، ۱۳ نو امام به هغه بيا وگوري. که هغه ته پته ولگي چې دا بيماري د هغه د ټول وجود نه ختمه شوې ده، نو هغه به اعلان وکړي چې دا پاک دے. که دې بيماري سره د هغه ټول وجود سپين شوے وي، نو هغه پاک دے. ۱۴ خو چې د کوم وخت نه کولاو زخم ښکاره شي، نو هغه به ناپاک وي. ۱۵ کله چې امام دا کولاو زخم وگوري، نو هغه به اعلان وکړي چې دا ناپاک دے. د کولاو زخم مطلب دا دے چې دا د جذام بيماري ده او هغه کس ناپاک دے. ۱۶ خو چې کله زخم روغ شي او بيا سپين شي، نو هغه کس به امام له لار شي، ۱۷ هغه به يې بيا وگوري. که زخم سپين شوے وي، نو هغه پاک دے او امام به اعلان وکړي چې دا پاک دے. ۱۸ که په يو کس دانه وي چې روغه شوي وي ۱۹ او که د دې نه پس پرسوب يا سور بخن يا سپين بخن داغ رابښکاره شي چرته چې دانه وه، نو هغه به دا امام ته وښائي. ۲۰ امام به هغه وگوري او که دانه د گېرچاپېره خرمني نه ډوبه ښکاري او وېښتے په کښې سپين شوي وي، نو هغه به اعلان وکړي چې دا ناپاکه دے. دا د جذام بيماري ده چې په دانه کښې شروع شوې ده. ۲۱ خو که امام دا وگوري او پته ورته ولگي چې په دې کښې وېښتے سپين شوي نه دي او دا د گېرچاپېره خرمني نه ډوبه نه وي، خو چې دا اوچه شوې وي، نو امام به هغه اووه ورځې د نورو نه جدا کړي. ۲۲ که داغ خور شي، نو امام به اعلان وکړي چې هغه ناپاکه دے، دا د بيماري يوه نښه ده. ۲۳ خو که دا په خپل ځای کښې ايسار شي او

خور نه شی، نو دا د دانې نه پاتې شوې نښه ده او امام به اعلان وکړی چې دا کس پاک دے. (۲۴) که یو کس سوزېدلې وی، که دا کچه غوښه سپینه یا سره بخنه سپینه شی، (۲۵) امام به هغه وگوری. که په دانه کښې وېښته سپین شوی وی او دا د گېرچاپېره څرمنې نه پویه ښکاری، دا د جذام بیماری ده چې د سوزېدو په وجه شروع شوې ده او امام به اعلان وکړی چې دا ناپاک دے. (۲۶) خو که په دې کښې وېښته سپین شوی نه وی او د گېرچاپېره څرمنې نه پویه نه وی، خو چې اوچه شوې وی، نو امام به هغه تر اووه ورځو پورې د نورو نه جدا کړی. (۲۷) امام به هغه په اوومه ورځ بیا وگوری او که دا خورېږی، نو دا د جذام بیماری ده او امام به اعلان وکړی چې دا ناپاک دے. (۲۸) خو که داغ په خپل ځای ایسار شی او خور نه شی او اوچ شی، نو دا د جذام بیماری نه ده. امام به اعلان وکړی چې دا پاک دے، ځکه چې داسې تش د سوزېدلی ځای نښه وی. (۲۹) کله چې د یو سړی یا ښځې په سر یا زنه باندې زخم وی، (۳۰) امام به دا وگوری. که چېرې د گېرچاپېره څرمنې نه پوب ښکاری او وېښته په کښې زېږ بخن او نری ښکاری، نو دا د جذام بیماری ده او هغه به اعلان وکړی چې دا کس ناپاک دے. (۳۱) که چېرې امام هغه وگوری، که زخم د گېرچاپېره څرمنې نه پوب نه ښکاری، خو تر اوسه پورې په کښې تور وېښته نه وی نو هغه به دا د اووه ورځو دپاره د نورو نه جدا کړی. (۳۲) امام به په اوومه ورځ هغه زخم بیا وگوری او که دا خور شوې نه وی او په دې کښې زېږ بخن وېښته نه وی او د گېرچاپېره څرمنې نه پوب نه ښکاری، (۳۳) نو هغه کس به د زخم د ځای نه بغېر نور سر کل کړی. امام به پې بیا د نورو اووه ورځو دپاره جدا کړی. (۳۴) په اوومه ورځ به بیا امام هغه زخم وگوری او که دا خور شوې نه وی او د گېرچاپېره څرمنې نه پوب نه ښکاری، نو هغه به اعلان وکړی چې دا پاک دے. هغه کس به خپلې جامې ووينځی او هغه به پاک شی. (۳۵) خو چې کله هغه اعلان وکړی چې دا پاک دے او د هغې نه پس زخم خور شی، (۳۶) امام به هغه بیا وگوری. که زخم خور شوې وی، نو هغه ته ضرورت نشته چې زېږ بخن وېښته

وگوری، هغه کس ښکاره ناپاک دے. (۳۷) خو که د امام په خیال کښې زخم خور شوے نه وی او تور وپښتته په کښې شوی وی، نو زخم روغ شوے دے او امام به اعلان وکړی چې هغه پاک دے. (۳۸) چې کله د یو سړی یا ښځې په خرمن سپینې دانې وی، (۳۹) امام به هغه کس وگوری. که داغونه اوچ او سپین وی، نو دا بس صیرف یوه گرمکه ده چې په خرمن باندې راختلې ده، هغه کس پاک دے. (۴۰-۴۱) که د یو سړی مخکښې یا وروستنی د سر وپښتته غورزبدلی وی، نو د دې په وجه هغه نه ناپاکه کیږی. (۴۲) خو چې کوم خائ گنجے وی که په هغې باندې سپین یا سور بخن سپین زخم ښکاره شی، نو دا د جذام بیماری ده. (۴۳) امام به هغه وگوری او که زخم سور بخن سپین وی، (۴۴) نو امام به اعلان وکړی چې هغه ناپاک دے، ځکه چې د هغه په سر باندې د جذام بیماری ده. (۴۵) د کوم کس چې د جذام بیماری وی نو هغه به خامخا شلېدلې جامې اغوندی، خپل وپښتته به بېر پرېږدی، خوله او پوزه دې پټه کړی او چغې دې وهی، ”زه ناپاک یم، زه ناپاک یم.“ (۴۶) چې تر کومې پورې د هغه دا بیماری وی نو هغه به ناپاک وی او هغه به د خېمو نه بهر، د نورو نه لرې اوسېږی.

په جامو او خرمن کښې د ناپاکي قانون

(۴۷-۴۸) چې کله په کپرو د وروستوالی پشم ولگی، که هغه د وړی یا د کتان وی یا که په خرمن باندې وی یا په داسې څه څیز باندې هم وی چې د خرمنې نه جوړ وی، (۴۹) که دا پشم شین بخن یا سور بخن وی، دا یو خورېدونکې پشم دے او دا به خامخا امام ته ښودلے شی. (۵۰) امام به یې وگوری او هغه څیز به تر اووه ورځو پورې جدا کېږدی. (۵۱) هغه به دا په اوومه ورځ بیا وگوری او که پشم پرې خور شوے وی، نو هغه څیز ناپاک دے. (۵۲) امام به دا وسوزوی، ځکه چې دا یو خورېدونکې پشم دے کوم چې به خامخا په اور ختمولے شی. (۵۳) خو، که هغه دا وگوری او امام ته پټه ولگی چې پشم په هغه څیز باندې خور شوے نه دے، (۵۴) هغه به حکم وکړی چې دا دې ووینځلے شی او د نورو اووه ورځو

دپاره دې جدا وساتي. ﴿٥٥﴾ بيا به هغه دا وگوري او كه پشم خپل رنگ نه وي بدل كړي او خور شوې هم نه وي، دا بيا هم ناپاك دې، خرابتيا كه د دې مخې ته وي يا شا ته وي تاسو هغه خيز وسوزوئ. ﴿٥٦﴾ خو چې بيا پي وگوري، چې پشم اوچ شوې وي، نو هغه دې د هغه كپرې يا خرمني نه خرابه شوې حصه وشلوي. ﴿٥٧﴾ كه پشم بيا راخرگند شي او خورپري، نو د دې مالک به دا خيز وسوزوي. ﴿٥٨﴾ كه هغه دا خيز ووينځي او داغونه ورك شي، هغه به دا بيا ووينځي او دا به پاك شي. ﴿٥٩﴾ نو دا قانون په كپره د پشم په حقله دې، كه هغه پشم په وړي يا په لټه وي، يا د لټې يا د وړي په كپره وي، يا د خرمني جوړ شوي خيز باندې وي، نو د دې په بنياد به فېصله كولې شي چې دا پاك دي او كه ناپاك دي.

د خرمني د بيمارو نه پس پاكوالې

١٤ ﴿١﴾ بيا مالک خدای موسی ته وفرمائيل ﴿٢﴾ دا اصول د هغه كس د پاكوالې دپاره دي چې د جذام د بيماري نه روغ شوې وي. چې په كومه ورځ اعلان وشي چې هغه پاك دې، نو هغه به امام له بوتلې شي، ﴿٣﴾ او امام به هغه د خېمو نه بهر بوځي او وبه پي گوري. كه هغه كس روغ شوې وي، ﴿٤﴾ نو امام به حكم وكړي چې دوه حلال مارغان دې د ديار د لرگي د يوې ټكړې سره، يو د تك سور تار او د وېلني بوتې سره راوړلې شي. ﴿٥﴾ بيا به امام حكم وكړي چې يو مارغه دې د خاورې لوبښي دپاسه حلال كړي شي چې د چينې تازه اوبه په كښې وي. ﴿٦﴾ هغه به ژوندې مارغه د ديار د لرگي، د تك سور تار او د وېلني سره، د هغه مارغه په وينه كښې پوب كړي كوم چې حلال شوې وي. ﴿٧﴾ هغه به اووه ځله هغه وينه په هغه سړي باندې وشيندي كوم چې د جذام د بيماري نه پاكولې شي او بيا به هغه اعلان وكړي چې دا كس پاك دې. هغه به ژوندې مارغه آزاد كړي چې په هوا كښې والوځي. ﴿٨﴾ هغه كس به خپلې جامې ووينځي، ټول وېښته به كل كړي او غسل به وكړي، نو پاك به شي. بيا هغه خېمو ته تلې شي، خو هغه به اووه ورځې د خپلې خېمې نه بهر اوسپري. ﴿٩﴾ په اوومه

ورخ به هغه بيا خپل سر، ږيره، وروځي او د بدن نور ټول وېبسته كل كړي، هغه به خپلې جامې ووينځي او غسل به وكړي، نو هغه به پاك شي. (۱۰) په اتمه ورځ به هغه دوه گډوډي او يوه گډوډي چې د يو كال وي او هيڅ عيب په كښې نه وي، درې كلو اوږه چې د زيتونو تېل ورسره گډ وي او د ليټر درېمه حصه د زيتونو تېل دې راوړي. (۱۱) امام به هغه كس او دا نذرانې د مالک خدائ د حضور مقدسې خېمې د دروازې خولې ته يوسي. (۱۲) بيا به امام يو گډوډي او د تېلو د ليټر درېمه حصه يوسي او دا به د گناه د تاوان د نذرانې په توگه پېش كړي. هغه به دا د امام دپاره مالک خدائ ته د خاص نذرانې په توگه پېش كړي. (۱۳) هغه به گډوډي په هغه مقدس ځاي كښې حلال كړي چرته چې د گناه نذرانې او د سوزېدونكې نذرانې دپاره ځناور حلالولې شي. دا ځكه چې د گناه د تاوان نذرانه، د گناه د نذرانې په شان د امام ده او ږيره مقدسه ده. (۱۴) امام به د گډوډي لږه وينه واخلي او د هغه كس د بنې غوږ په نرم ځاي پورې، د هغه د بنې لاس په غټې گوټې پورې او د هغه د بنې پښې په غټې گوټې پورې دې ولگوي د كوم كس چې اعلان كيږي چې دا پاك دى. (۱۵) امام به د زيتونو لږ تېل واخلي او د خپل كس لاس په تلي كښې به يې واچوي، (۱۶) د خپل بنې لاس گوټه به په دې كښې ږوبه كړي او لږ به هلته د مالک خدائ په حضور كښې اووه ځله وشيندى. (۱۷) هغه به څه تېل چې د هغه د لاس په تلي كښې دى او څه د گډوډي وينه واخلي او د هغه كس د بنې غوږ په نرم ځاي پورې، د هغه د بنې لاس په غټې گوټې پورې او د هغه د بنې پښې په غټې گوټې پورې ولگوي چې د كوم كس اعلان كيږي چې دا پاك دى. (۱۸) د هغه د لاس په تلي كښې چې كوم پاتې شوى تېل دى هغه به د دې كس په سر باندې ولگوي. نو د هغه د پاكوالي كفاره به ادا كړي. (۱۹) بيا به امام د گناه نذرانه پېش كړي او د پاكوالي كفاره به ادا كړي. د هغې نه پس، هغه به د سوزېدونكې نذرانې دپاره ځناور حلال كړي (۲۰) او دا به د غلې نذرانې سره په قربان گاه باندې پېش كړي. نو امام به د پاكوالي كفاره ادا كړي او هغه كس به پاك شي. (۲۱) كه هغه غريب وي او نور څه نه شي اخستلې، نو د هغه د پاكوالي

د کفارې ادا کولو دپاره دې هغه يو گپورے د گناه د تاوان د نذرانې په توگه پېش کړی، دا به مالک خدائ ته د امام دپاره يوه خاص تحفه وی. هغه به صرف يو کلو اوړه چې د زيتونو تېل ورسره گپ وی، دا د غلې د نذرانې دپاره او د لپتر درېمه حصه د زيتونو تېل راوړی. (۲۲) هغه به دوه گوگوشته کې يا دوه کونترې هم راوړی، يوه د گناه نذرانې دپاره او يوه به د سوزېدونکې نذرانې دپاره وی. (۲۳) د هغه د پاکوالي په اتمه ورغ به هغه دا د مقدسې خېمې د دروازې په خوله کېنې امامانو له راوړی. (۲۴) امام به گپورے او د زيتونو تېل واخلی او مالک خدائ ته به يې د يوې خاص تحفې په توگه د امام دپاره پېش کړی. (۲۵) هغه به گپورے حلال کړی او د دې خه وینه به واخلی او د هغه کس د بنی غور په نرم خائ پورې، د بنی لاس په غټې گوتې پورې او د هغه د بنی پېنې په غټې گوتې پورې ولگوی. (۲۶) امام به لږ تېل د خپل گس لاس په تلی کېنې واچوی (۲۷) او د خپل بنی لاس د يوې گوتې سره به خه تېل د مالک خدائ په حضور کېنې اووه خله وشیندی. (۲۸) هغه به خه تېل هم په هغه خايونو پورې ولگوی چې څنگه يې وینه لگولې وه، د هغه د بنی غور په نرم خائ پورې، د هغه د بنی لاس په غټې گوتې پورې، او د هغه د بنی پېنې په غټې گوتې پورې. (۲۹) د هغه په تلی کېنې چې کوم پاتې شوی تېل دی هغه دې د هغه کس په سر واچوی او داسې به د پاکوالي کفاره ادا کړی. (۳۰) بيا به هغه يوه گوگوشته يا کونتره پېش کړی، (۳۱) دا به د گناه د نذرانې په توگه او هغه بله د غلې د نذرانې سره، د سوزېدونکې نذرانې په توگه پېش کړی. نو امام به د مالک خدائ په حضور کېنې د هغه کس د پاکوالي کفاره ادا کړی. (۳۲) دا قانون د هغه چا دپاره دے چې د جذام بيماری لری خو د خپل پاکوالي دپاره عامې نذرانې نه شی اخستلے.

په کورونو کېنې د وروستوالی پشم

(۳۳) بيا مالک خدائ موسی او هارون ته وفرمائیل (۳۴) - (۳۵) او د هغه کورونو په حقله دا اصول يې ورته وېنودل چې خورېدونکې پشم په حقله وی. (دا اصول د

بنی اسرائیلو دپاره وُو چې کله هغوی د کنعان مُلک ته ننوتلی وې نو د هغې نه پس به پرې عمل کېدلې، کوم مُلک چې مالک خدای هغوی له ورکولو چې خپل یې شی.) که چا ته پته ولگی چې مالک خدای د هغه په کور پشم راوستې دې، نو هغه به خامخا ځی او د دې په حقله به امام ته وائی. (۳۶) نو چې کله امام پشم لیدلو له هلته ورځی نو هغه به حکم وکړی چې هر څه دې د هغه کور نه بهر وویستلې شی، هسې نه چې د هغه کور ټول سامان ناپاکه اعلان کړې شی. نو د دې نه وروسته دې امام کور ته ورشی (۳۷) او پشم به وگوری. که په دې کېبې شین بخن یا سور بخن داغونه وی چې دېوال خرابوی، (۳۸) امام به د هغه کور نه لار شی او اووه ورځې به یې بند وساتی. (۳۹) په اوومه ورځ به هغه واپس راشی او بیا به یې وگوری. که پشم خور شوې وی، (۴۰) هغه به حکم وکړی چې هغه کانی دې لړې کړې شی چې په کومو باندې پشم ښکاری او د ښار نه بهر په یو ناپاک ځای کېبې دې وغورزولې شی. (۴۱) بیا دې هغه دننه ټول دېوالونه وتراشی او هغه راغورزېدلې خاوره دې د ښار نه بهر یو ناپاک ځای ته یوړې شی. (۴۲) چې کوم کانی لړې کړې شوی وی نو د هغې په ځای دې نور استعمال کړې شی او دېوالونه دې په نوې خټه باندې لېو کړې شی. (۴۳) د کانیو د لړې کولو او دېوالونو د تراشلو او لېولو نه پس که بیا په هغه کور کېبې پشم راښکاره شی، (۴۴) نو امام به لار شی او وبه یې گوری. که پشم خور شوې وی، نو کور ناپاک دې. (۴۵) هغه کور دې خامخا وران کړې شی او د دې کانی، لرگی او د دې ټولې خاورې دې د ښار نه بهر یو ناپاک ځای ته یوړې شی. (۴۶) هر څوک چې هغه کور ته دننه لار شی کله چې هغه تاله وی نو هغه به تر ماښامه پورې ناپاک وی. (۴۷) هر څوک چې په دې کور کېبې څملي یا په کېبې خوراک وکړی نو خامخا به خپلې جامې وینځی. (۴۸) که کله امام د دې کتلو له راشی او د کور د بیا لېولو نه پس پشم راڅرگند شوې نه وی، نو هغه به اعلان وکړی چې کور پاک دې، ځکه چې پشم ورک شوې دې. (۴۹) د کور د پاکولو دپاره، هغه به دوه مارغان، د ديار لرگې، یو تک سور تار او د وېلنی یوه څانگه واخلي. (۵۰) هغه به یو مارغه د

ختې يو لوبنی د پاسه حلال کړی چې د چینې تازه اوبه په کبني وی. (۵۱) بیا به هغه د دیار لرگې، د وپلنی خانگه، تک سور تار او هغه ژوندې مارغه واخلی او دا به د هغه حلال شوی مارغه په وینه کبني او په تازه اوبو کبني پوب کړی. او دا وینه او اوبه دې په کور باندې اووه ځله وشیندی. (۵۲) نو هغه به دا کور د مارغه د وینې په ذریعه، د تازه اوبو او ژوندی مارغه، د دیار لرگی، د وپلنی او د سور تار سره پاک کړی. (۵۳) بیا به هغه ژوندې مارغه آزاد کړی چې د بشار نه بهر په هوا کبني والوخی. نو داسې هغه به د کور د پاکوالی دپاره کفاره ادا کړی او دا به پاک شی. (۵۴) دا قانون د جذام بیماری او خاربست په حقله دے، (۵۵) - (۵۶) د زخمونو، پرسوب، یا دانو، او یا په جامو یا کورونو کبني د پشم په حقله دے. (۵۷) که یو څیز پاک یا ناپاک وی نو په دې قانون به فېصله کولې شی.

د بدن ناپاکوالی

۱۵ (۱) بیا مالک خدای موسی او هارون ته دا اصول وښودل (۲) کوم چې د بنی اسرائیلو دپاره دی. که د سړی د ذکر نه څه اوبه ووخی، نو هغه اوبه ناپاکي دی، (۳) که د هغه د ذکر نه اوبه روانې وی یا بند وی نو هغه ناپاک وی. (۴) چې په کومه بستره هغه ځملاستلې وی یا په بل څه باندې ناست وی نو هغه به هم ناپاک وی. (۵) هر څوک چې د هغه بستری له لاس وروړی (۶) یا په هر څه باندې کبني په کوم باندې چې هغه سرې ناست وی نو هغه به جامې ووينځی او غسل به وکړی او تر ماښامه پورې به ناپاک وی. (۷) که څوک هغه سړی له لاس وروړی چې د کوم نه اوبه ځی نو هغه به خامخا خپلې جامې ووينځی او غسل به وکړی او تر ماښامه پورې به ناپاکه وی. (۸) چې د کوم سړی د ذکر نه اوبه ځی که هغه په یو پاک کس توکاني او توکی، نو هغه کس به خامخا جامې ووينځی او غسل به وکړی او تر ماښامه پورې به ناپاک وی. (۹) په کوم زین چې هغه سرې کبني چې د کوم سړی د ذکر نه چې اوبه ځی نو هغه زین به

ناپاک وی. (۱۰) هر څوک چې هر هغه څيز له گوتې وروړي چې په کوم باندې هغه سرې ناست وی نو هغه به تر مابنامه پورې ناپاک وی. که څوک هر هغه څيز يوسی چې په کوم باندې هغه سرې ناست وی نو هغه به خامخا خپلې جامې ووينځي او غسل به وکړي او تر مابنامه پورې به ناپاک وی. (۱۱) د کوم سړي د ذکر نه چې اوبه ځي که هغه خپل لاسونه نه وی وينځلي او چا له گوتې وروړي، نو هغه کس به خامخا خپلې جامې ووينځي او غسل به وکړي، خو هغه به تر مابنامه پورې ناپاک وی. (۱۲) هغه سرې که د خټو لوبښي له لاس وروړي نو دا به ماتولې شي او که د لرگي لوبښي له لاس وروړي نو خامخا به وينځلې شي. (۱۳) د کوم سړي چې د ذکر نه اوبه ځي او هغه روغ شي نو د هغې نه پس، هغه به خامخا اووه ورځې انتظار کوي او بيا به خپلې جامې ووينځي او د چينې په تازه اوبو کښې به غسل وکړي او هغه به پاک شي. (۱۴) په اتمه ورځ به هغه دوه گوگوشکې يا دوه کونترې د مالک خدای د حضور مقدسې خېمې د دروازي خولې ته يوسی او امام له به يې ورکړي. (۱۵) او امام به د دې نه يوه د گناه د نذرانې په توگه او بله د سوزېدونکې نذرانې په توگه پېش کړي، چې د هغه سړي د پاکوالي کفاره ادا کړي. (۱۶) کله چې د يو سړي نه مني ووځي، نو هغه به خامخا خپل ټول بدن ووينځي او هغه به تر مابنامه پورې ناپاک وی. (۱۷) هر څيز چې د کپړې يا څرمنې نه جوړ وي او مني ورباندې پرېوځي نو خامخا به وينځلې شي او تر مابنامه پورې به ناپاک وی. (۱۸) د سړي او ښځې د کوروالي کولو نه پس به خامخا دواړه غسل کوي او هغوی به تر مابنامه پورې ناپاک وی. (۱۹) چې کله د يوې ښځې مياشتنۍ بيماري وي، نو هغه به اووه ورځې ناپاکه وي. هر څوک چې هغې له لاس وروړي نو هغه به تر مابنامه پورې ناپاک وی. (۲۰) د مياشتنۍ بيماري په دوران کښې چې هغه په هر څيز باندې کښېني يا ځملي نو دا به ناپاک وي. (۲۱-۲۳) هر څوک چې د هغې بستري يا هر هغه څيز له لاس وروړي چې په کوم باندې هغه ناسته وي نو هغه به خامخا خپلې جامې ووينځي او غسل به وکړي او تر مابنامه پورې به ناپاک وی. (۲۴) که يو سړي د هغې سره په داسې

وخت کڻي ڄمي ڇي مياشتني بيماري پي وي، نو هغه د هغي د ناپاڪي په وجه ناپاڪ دے او اووه ورځي به ناپاڪ وي او هغه بستره هم ناپاڪه ده په کومه باندي ڇي هغه ڄمي. (۲۵) ڪه د يوې بنځي د مياشتني بيماري نه بغير هم د پپرو ورځو پورې وينه بهيري يا د مياشتني بيماري د ورځو نه خوا هم د هغي نه وينه جاري وي، نو تر کومي پورې ڇي ترې نه وينه بهيري هغه ناپاڪه ده، لکه ڇي څنگه د مياشتني بيماري په وخت کڻي وي. (۲۶) په دې دوران کڻي ڇي هغه په کومه بستره ڄمي او په څه څيز باندي کڻي نو دا ناپاڪ دي. (۲۷) هر څوک ڇي دې څيزونو له لاس وروړي نو هغه ناپاڪ دے او خامخا به خپلي جامي ووينځي او غسل به وکړي، هغه به تر مابشامه پورې ناپاڪ وي. (۲۸) ڇي د هغي نه وينه بهيدل بند شي نو هغه به خامخا اووه ورځي انتظار کوي او بيا به هغه پاڪه شي. (۲۹) په اتمه ورځ به هغه دوه گوگوشکي يا دوه کونترې د مالک خدائ د مقدسي خېمي د دروازي په خوله کڻي امام له يوسي. (۳۰) امام به د دې نه يوه د گناه د نذراني په توگه او بله د سوزېدونکي نذراني په توگه پېش کړي، نو د هغي دپاره به د پاکوالي کفارہ ادا کړي. (۳۱) مالک خدائ موسي ته وفرمائيل ڇي بني اسرائيلو له خبرداري ورکړه ڇي څوک ناپاڪ وي هغه به لرې اوسيري، نو د مالک خدائ د حضور مقدسي خېمي بي عزتي به نه کيږي، کومه ڇي د خېمو په مينځ کڻي ده. ڪه هغوي بي عزتي وکړه، نو مړه به شي. (۳۲) دا اصول د هغه سړي په حقله دي ڇي د ذکر نه پي اوبه يا مني ځي، (۳۳) دا د داسې بنځي په حقله دي ڇي د هغي مياشتني بيماري وي، يا د يو سړي په حقله ڇي د يوې بنځي سره ڄمي کومه ڇي ناپاڪه وي.

د معافي لويه ورځ

۱۶ (۱) مالک خدائ موسي ته د هارون د دوو زامنو د مرگ نه پس وفرمائيل ڇي ڪله هغوي مالک خدائ ته هغه اور پېش کړو کوم ڇي خدائ پاک ته قبول نه

وو. (۲) مالک خُداي و فرمائيل، ”خپل ورور هارون ته ووايه چې هغه به صرف په مناسب وخت د پردې شا ته زيات مقدس خُاي ته ننوځي، ځکه چې زه به هلته په وريخ کبني د لوظ صندوق د کفارې تخت د پاسه راښکاره کېږم. که هغه نافرمانی وکړه، نو هغه به ووژلې شي. (۳) هغه زيات مقدس خُاي ته د هغې نه پس داخلېدلې شي چې يو سڅې د گناه د نذرانې دپاره او يو گډ د سوزېدونکې نذرانې دپاره راوړي.“ (۴) بيا مالک خُداي دا اصول وښودل. زيات مقدس خُاي ته ننوتلو نه مخکېنې دې هارون خامخا غسل وکړي او د امامانو لباس دې واغوندي، د کتان چوغه او جانگي، پتي او پتکې. (۵) د بني اسرائيلو قوم به هارون له د گناه د نذرانې دپاره دوه چېلي او يو گډ د سوزېدونکې نذرانې دپاره ورکړي. (۶) هغه به يو غويي د نذرانې په توگه پېش کړي چې د هغه د خپلې گناه او د هغه د خاندان کفاره ادا شي. (۷) بيا به هغه دوه چېلي د مالک خُداي د مقدسې خېمې د دروازې خولې ته بوځي. (۸) هلته به هغه پچه واچوي، دوه تيرې به راواخلي، په يوه باندې به ”مالک خُداي دپاره“ نښه واچوي او په بله به ”عزازيل دپاره“ نښه واچوي. (۹) هارون به هغه چېلي حلال کړي چې د مالک خُداي دپاره د پچې په ذريعه خوښ کړي شوي وي او د گناه د نذرانې په توگه به يې پېش کړي. (۱۰) چې کوم چېلي د عزازيل دپاره خوښ کړي شوي وي هغه به مالک خُداي ته ژوندې پېش کيږي او په بيابان کبني به عزازيل ته وشرلې شي، چې د خلقو د گناه کفاره ادا شي. (۱۱) چې کله هارون غويي د خپلې گناه او د خپل خاندان د گناه دپاره د نذرانې په توگه قرباني کړي، (۱۲) هغه به دوه موتي ښه خوشبوئي او د قربانگاه نه يو مجمر د بلو سکارو واخلي او زيات مقدس خُاي ته به يې دننه راوړي. (۱۳) هغه به هلته د مالک خُداي په حضور کبني خوشبوئي په اور باندې واچوي او د خوشبويي لوگي به د لوظ صندوق د کفارې تخت پټ کړي نو هغه به دا ونه گوري او مړ به نه شي. (۱۴) هغه به د غويي لږه وينه واخلي او د خپلې گوتې سره به يې د صندوق د کفارې تخت نمرخاته طرف ته وشيندي او بيا به لږه د لوظ صندوق د کفارې تخت په مخکېنې

اووۀ ځله وشيندى. (۱۵) د هغې نه پس، هغه به چېلے د خلقو دپاره د گناه د نذرانې په توگه حلال كړى، وینه به يې زيات مقدس ځائ ته راوړى، د صندوق د كفارې په تخت او په مخكېنې به يې وشيندى، هم هغه شان چې څنگه يې د غوږى د وينې سره كړى ؤو. (۱۶) نو په دې كولو سره به هغه د زيات مقدس ځائ د پاكوالى كفاره ادا كړى چې د بنى اسرائيلو د ناپاكۍ او د ټولو گناهونو نه پاك شى. هغه به د مقدسې خېمې دپاره خامخا داسې وكړى، ځكه چې هغه د كېمپ په مينځ كېنې ولاړه ده، كوم ځائ چې ناپاك دے. (۱۷) د هارون د پاكوالى كفاره ادا كولو دپاره زيات مقدس ځائ ته ننوتلو نه واخله د هغه د بهر راوتلو پورې، هلته به په خېمه كېنې هيڅ څوك نه وى. چې په كوم وخت هغه د ځان، د خپل خاندان او د ټول قوم دپاره كفاره ادا كوى، (۱۸) بيا به هغه خامخا د سوزېدونكې نذرانو دپاره بهر قربانگاه ته لاړ شى او پاكه به يې كړى. هغه به لږه د غوږى وینه او لږه د چېلې وینه واخلى او د قربانگاه په ټولو بشكرونو پورې دې ولگوى. (۱۹) هغه دې د خپلې گوتې سره لږه وینه اووۀ ځله په قربانگاه باندې وشيندى. نو دا به د بنى اسرائيلو د گناهونو نه پاكه كړى او مقدسه به يې كړى.

د گناهونو د كفارې چېلے

(۲۰) چې كله هارون د زيات مقدس ځائ، د مالک خدائ د حضور د ټولې مقدسې خېمې او د قربانگاه د پاكوالى كفاره ادا كول ختم كړى، نو هغه به مالک خدائ ته هغه ژوندے چېلے پېش كړى چې د عزازيل دپاره خوښ شوے وو. (۲۱) خپل دواړه لاسونه به د چېلې په سر كېردى او د ټولو بدو عملونو، گناهونو او بنى اسرائيلو د سرکشو اقرار به وكړى او دا به د چېلې په سر واچوى. بيا به يو مقرر شوے سړے دا چېلے بيابان ته بوځى. (۲۲) چېلے به د ځان سره د هغوئ ټول گناهونه په بيابان كېنې يوې غېرابادې علاقې ته يوسى. (۲۳) نو بيا به هارون مقدسې خېمې ته ننوځى، زيات مقدس ځائ ته د ننوتلو نه مخكېنې هغه چې كوم د امامانو د كتان لباس اغوستے وو نو هغه به وباسى او هلته به يې پرېردى. (۲۴)

هغه به په يو مقدس حائ كښې غسل وكړي او خپلې جامې به واغوندي. د هغې نه پس، هغه به بهر لار شي او د خپلو گناهونو او د خلقو گناهونو لري كولو كفارې دپاره به سوزېدونكې نذرانه پېش كړي. (٢٥) د خنور وازگه به په قربانگاه باندې وسوزوي چې د گناه د نذرانې دپاره ده. (٢٦) كوم سړي چې دا چېلې په بيابان كښې عزازيل له بوتلې وي نو كېمپ ته واپس راتلو نه مخكښې هغه به خپلې جامې ووينځي او غسل به وكړي. (٢٧) كوم غويې او چېلې چې د گناه د نذرانې دپاره استعمال شوي و او چې وينه يې د گناه د كفارې ادا كولو دپاره زيات مقدس حائ ته راوړلې شوې وه، دا به د كېمپ نه بهر وړلې شي او سوزولې به شي. خرمن، غوښه او كولمې هر څه به سوزولې شي. (٢٨) څوك چې دا وسوزوي نو كېمپ ته واپس راتلو نه مخكښې هغه به خپلې جامې ووينځي او غسل به وكړي.

د كفارې ورځ لمانځل

(٢٩) دا اصول به د همېشه دپاره وي. د اوومې مياشتې په لسمه ورځ اسرائيليان او د هغوي سره مهاجر خلق به خامخا روژه نيسي او هيڅ كار به نه كوي. (٣٠) په هغه ورځ به د هغوي د ټولو گناهونو نه د پاكوالي كفاره ادا شي او هغوي به پاك شي. (٣١) چې په كومه ورځ باندې هغوي روژه نيسي او كار نه كوي نو هغه به يوه ډېره مقدسه ورځ وي. دا اصول به د همېشه دپاره وي. (٣٢) كوم مشر امام چې د پلار په حائ مقرر شوې وي، هغه به د پاكوالي كفاره ادا كړي. هغه به د امامانو د كتان لباس واغوندي (٣٣) او د زيات مقدس حائ، د مالک خدائ د حضور ټولې مقدسې خېمې، قربانگاه، د امامانو او د ټول قوم د پاكوالي كفاره به ادا كړي. (٣٤) دا اصول به د همېشه دپاره وي. په كال كښې يو ځل به خامخا د اسرائيلو د ټولې گناه نه د پاكوالي دپاره كفاره ادا كېږي. نو موسي هم هغه شان وكړل چې څنگه مالک خدائ حكم كړې وو.

د وینې خوړل حرام دی

۱۷ ﴿۱﴾ بیا مالک خدای موسیٰ ته حکم وکړو چې ﴿۲﴾ هارون د هغه زامنو او ټولو اسرائیلو ته دا اصول وښائی. ﴿۳﴾-﴿۴﴾ که یو اسرائیلې کس یو غویې، یو گډوړې، یا یو چېلې مالک خدای ته د نذرانې په توګه د مالک خدای د حضور مقدسې خېمې د دروازې خولې نه بغېر په هر خای کښې حلال کړی نو هغه به قانون مات کړې وی. هغه وینه توی کړې ده او هغه به نور د خدای پاک د خلقو نه نه شی گڼلې. ﴿۵﴾ د دې حکم مطلب دا دے چې اسرائیلو کوم ځناور په کولاو مېدان کښې حلالول نو هغوی به هغه مالک خدای ته راوولی. هغوی به دا د مقدسې خېمې د دروازې په خوله کښې امام له راوولی او د سلامتی د نذرانو په توګه به یې حلالوی. ﴿۶﴾ امام به هغه وینه د مقدسې خېمې د دروازې په خوله کښې د قربان ګاه په طرفونو باندې وشیندی او د خوشبوئی جوړېدو دپاره دې وازګه وسوزوی، په مالک خدای باندې دا خوشبو ښه لګی. ﴿۷﴾ اسرائیلیان دې د مالک خدای سره نوره بې وفائی نه کوی چې خپل ځناور د چېلو په شان ښکارېدونکو پیریانو ته قربانی کړی. اسرائیل به په راتلونکی ټولو وختونو کښې دا اصول خامخا منی. ﴿۸﴾ یو اسرائیلې یا د پردی ملک هر یو کس چې د هغوی سره اوسېری چې هغه یوه سوزېدونکې نذرانه یا بله څه قربانی پېش کوی ﴿۹﴾ او د مقدسې خېمې د دروازې خولې ته یې مالک خدای ته د پېش کولو دپاره رانه وړی نو هغه کس به نور د خدای پاک د خلقو نه نه شی گڼلې. ﴿۱۰﴾ هر یو اسرائیلې یا د بل ملک کس چې د هغوی سره اوسېری که هغه غوښه خوری چې وینه لا په کښې وی، نو مالک خدای به د هغه خلاف شی او هغه به نور د هغه د خلقو نه نه شی گڼلې. ﴿۱۱﴾ د هر ژوندی څیز ژوند په وینه کښې دے او دا ځکه مالک خدای حکم کړې دے چې ټوله وینه به په قربان ګاه توی کړې شی چې د خلقو د ګناه کفارو ادا شی، دا وینه ده چې د ګناهونو کفارو ادا کوی. ﴿۱۲﴾ دا ځکه مالک خدای بنی اسرائیلو ته فرمائی دی چې نه به هغوی او نه به د هغوی سره مهاجر

هغه غوښه خوری چې وینه لا په کښې وی. (۱۳) هر یو اسرائیلې یا د پردی مُلک کس چې د هغوی سره اوسپری کۀ د یو ځناور یا مارغۀ بنکار وکړی کوم چې حلال وی، نو هغه به خامخا د دې وینه په زمکه توی کړی او په خاوره به یې پته کړی. (۱۴) د هر ژوندی څیز ژوند په وینه کښې دے، نو دا ځکه مالک خدای اسرائیلو ته فرمائیلى دی چې هغوی به هغه غوښه نۀ خوری چې وینه لا په کښې وی خو کۀ چا وخورله نو هغه به نور د هغۀ د خلقو نه نۀ شی گڼلے. (۱۵) هر څوک، کۀ هغه اسرائیلې وی یا د پردی مُلک کس، کۀ هغۀ د یو داسې ځناور غوښه وخورله چې هغه په خپل مرگ مړ وی یا ځنگلی ځناورو وژلے وی نو هغه به خامخا خپلې جامې ووينځی، غسل به وکړی او تر مابسامه پورې به هغه ناپاک وی خو بیا به پاک شی. (۱۶) کۀ هغۀ داسې ونۀ کړل، نو هغۀ ته به د خپلو بدو سزا ملاو شی.

ناروا جنسی تعلقات

۱۸ (۱) مالک خدای موسی ته وفرمائیل، (۲) ”بنی اسرائیلو ته ووايه چې، زۀ مالک خدای ستاسو خدای پاک یم. (۳) تاسو هغه شان کارونه مۀ کوئ څنگه چې د مصر د مُلک خلقو کول، چرته چې تاسو اوسېدلئ او تاسو هغه شان کار هم مۀ کوئ څنگه چې د کنعان خلق یې کوی، چرته چې زۀ تاسو بوځم. (۴) تاسو به زما حکمونه منئ او زما په قانون به عمل کوئ. زۀ مالک خدای ستاسو خدای پاک یم. (۵) تاسو زما په شریعت او حکمونو عمل کوئ، هر څوک چې پرې عمل کوی نو هغوی به د دې په سبب پائی. زۀ مالک خدای یم. (۶) هیڅ څوک دې د خپلوانو سره زنا نۀ کوی. زۀ مالک خدای یم. (۷) د خپلې مور سره زنا کولو په وجه د خپل پلار سپکاوے مۀ کوئ، هغه ستاسو مور ده. د خپلې مور سره به هیڅکله داسې غلط کار نۀ کوئ. (۸) د خپل پلار د نورو ښځو سره زنا مۀ کوئ، دا ستاسو د پلار سپکاوے دے. (۹) د خپلې سکه یا ناسکه خور سره زنا

مه ڪوئ، ڪه هغه ستاسو په ڪور ڪبني لويه شوې وي يا په بل ځائ ڪبني. (۱۰) د
 خپلي نمسي سره زنا مه ڪوئ، د هغي سپکاوے ستاسو خپل سپکاوے دے. (۱۱)
 د خپلي ناسڪه خور سره زنا مه ڪوئ، ځڪه چي هغه ستاسو خور ده. (۱۲-۱۳) د
 خپلي ترور سره زنا مه ڪوئ، ځڪه چي هغه ستاسو د پلار يا د مور وينه ده. (۱۴)
 د خپل تره د بنڃي سره د زنا ڪولو په وجه د هغه سپکاوے مه ڪوئ، ځڪه چي
 هغه ستاسو د تره بنڃه ده. (۱۵) د خپلي انرور سره زنا مه ڪوئ، هغه ستاسو د
 زوئ بنڃه ده. (۱۶) د خپلي ورنڊاري سره زنا مه ڪوئ، دا ستاسو د خپل ورور
 سپکاوے دے. (۱۷) چي تاسو د يوې بنڃي سره څملي نو د هغي د لور يا د هغي
 د نمسي سره هم زنا مه ڪوئ، ځڪه چي هغوي ستاسو خپلوانې دي، دا به يو بد
 عمل وي. (۱۸) د خپلي بنيني سره واده مه ڪوئ چي ڪله د هغي خور يعني ستاسو
 بنڃه ژوندي وي. (۱۹) چي ڪله د يوې بنڃي مياشتني بيماري وي نو د هغي سره
 مه څملي ځڪه چي هغه ناپاڪه وي. (۲۰) د بل سري د بنڃي سره مه څملي، د
 هغي په وجه به تاسو ناپاڪ شئ. (۲۱) د خپل اولاد يو ڪس هم د مولڪ بت دپاره
 مه ورڪوئ چي د هغه په عبادت ڪبني استعمال شي ځڪه چي په داسي ڪولو سره
 د خپل ځدائ پاك د نوم سپکاوے ڪوئ. زه مالڪ ځدائ يم. (۲۲) يو نر دې هم د
 بل نر ڪس سره جنسي تعلقات نه ساتي، دا يو بد عمل دے. (۲۳) يو نر دې د يو
 ځناور سره زنا ڪولو په وجه خپل ځان نه ناپاڪ ڪوي، يا يوه بنڃه دې د يو
 ځناور سره د زنا ڪولو ڪوشش نه ڪوي، دا يو گنده عمل دے. (۲۴) د دې عملونو
 په وجه خپل ځانونه مه ناپاڪه ڪوئ، ځڪه چي غېرو قومونو داسي خپل ځانونه
 ناپاڪ ڪرل، هغه غېرقومونه چي مالڪ ځدائ به يي ستاسو نه مخڪبني وشري.
 (۲۵) د هغوي عملونو هغه ملڪ ناپاڪ ڪرو او مالڪ ځدائ هغه ملڪ له سزا
 ورڪره چي خپل اوسېدونكي وشري. (۲۶-۲۷) هغوي دا ٽول حرام ڪارونه وڪرل
 او هغه ملڪ يي ناپاڪ ڪرو، خو چي تاسو داسي ونه ڪري. ڪه هغه اسرائيلي وي
 يا د پردي ملڪ ڪس چي ستاسو سره اوسيري، نو تاسو ٽول به د مالڪ ځدائ په
 قانون او حڪمونو عمل ڪوئ، (۲۸) نو هغه ملڪ به تاسو نه شري، لکه چي څنگه

پي غېرقومونه وشړل کوم چې ستاسو نه مخکېني هلته اوسېدل. ﴿٢٩﴾ تاسو ته پته ده چې هر څوک دا حرام کارونه وکړي نو هغه به نور د خدای پاک د خلقو نه نشي گنلې. ﴿٣٠﴾ او مالک خدای وفرمائيل، ”زه چې کوم حکمونه درکړم په هغې عمل کوئ او د هغه خلقو په رواجونو پسې مه خئ کوم چې ستاسو نه مخکېني په هغه ملک کېني اوسېدل، او د هغه غلطو کارونو کولو په وجه خپل ځانونه مه ناپاکه کوئ. زه مالک خدای ستاسو خدای پاک يم.“

اخلاقي او مذهبي قانون

١٩ ﴿١﴾ بيا مالک خدای موسی ته وفرمائيل چې، ﴿٢﴾ ”د اسرائيلو قوم ته ووايه، مقدس اوسئ، ځکه چې زه مالک خدای، ستاسو خدای پاک مقدس يم. ﴿٣﴾ ستاسو هر يو کس دې د خپل مور او پلار عزت کوی او د سبت ورځ مانځئ، چې څنگه ما حکم درکړې دې. زه مالک خدای ستاسو خدای پاک يم. ﴿٤﴾ زما نه مه اوړئ او د بتانو عبادت مه کوئ، مجسمې مه جوړوئ او مه يې عبادت کوئ. زه مالک خدای ستاسو خدای پاک يم. ﴿٥﴾ کله چې تاسو د سلامتې نذرانې دپاره يو ځناور حلالوئ، ما چې کوم اصول درته بشودلی دی د هغې خيال ساتئ او زه به هغه نذرانه قبلوم. ﴿٦﴾ چې په کومه ورځ ځناور حلال شي غوښه به يې هم په هغه ورځ يا ورپسې ورځ باندې خوړلې شي. څه غوښه چې د درېمې ورځې پورې پاتې وي نو هغه به خامخا سوزولې شي، ﴿٧﴾ ځکه چې دا ناپاکه ده او که څوک دا وخورى، نو زه به هغه نذرانه قبوله نه کړم. ﴿٨﴾ هر څوک چې دا وخورى نو گناه به د هغه په غاړه وي ځکه چې د هغه څه سپکاوې يې کړې دې چې مالک خدای، ته وقف وو، نو هغه به نور زما د خلقو نه شي گنلې. ﴿٩﴾ کله چې تاسو د خپلو پټو فصل ربېئ، نو فصل د پټو تر غاړو پورې مه ربېئ او چې کوم وږى د لو نه پاتې وي نو د هغې ربېلو له واپس مه ورځئ. ﴿١٠﴾ خپلو د انگورو باغونو ته واپس مه ورځئ چې هغه انگور راټول کړئ کوم چې پاتې شوی وي يا غورزېدلی وي، دا غريبانانو او مسافرو ته پرېږدئ. زه

مالِک خُدائِ ستاسو خُدائِ پاک یم. (۱۱) غلامه کوی، دروغ مه وایی او یو بل مه دوکه کوی. (۱۲) زما په نوم د دروغو قسم مه خوری چې ستاسو د دې د پوره کولو اراده نه وی، دا به زما د نوم سپکاوی وی. زه مالِک خُدائِ ستاسو خُدائِ پاک یم. (۱۳) خپل گاونډی مه دوکه کوی او د هغه نه غلامه کوی. د یو مزدور مزدوری تر سحره پورې مه ایساروی. (۱۴) یو کون کس ته بشپړې مه کوی او د یو روند په مخکینې داسې خه خیز مه ږدی چې په هغې باندې تیندک وخورى. زما نه یرېږی، زه مالِک خُدائِ ستاسو خُدائِ پاک یم. (۱۵) د عدالت په فېصلو کینې د بې انصافی نه کار مه اخلی، چې د یو غریب طرفدارى وکړی یا د مالدار کس نه یرېږی، د خپل گاونډی سره انصاف کوی. (۱۶) د هیچا په حقله دروغ مه خوروی او کله چې د چا د ژوند مقدمه وی، که هغه ستاسو د گواهی په وجه بچ کېدې شی نو گواهی ورکړی. زه مالِک خُدائِ یم. (۱۷) د نورو خلاف په زړه کینې مه ساتی، د هغوی سره خپل اختلافات ختم کړی، نو چې د هغوی په وجه گناهگار نه شی. (۱۸) د هیچا نه بدل مه اخلی یا د چا سره په زړه کینې کینه مه ساتی، د خپل گاونډی سره د خپل ځان په شان مینه ساتی. زه مالِک خُدائِ یم. (۱۹) زما په حکمونو عمل کوی. مختلف قسمه ځناور مه پرېږدی چې یو بل مال کړی. په یو پتی کینې دوه قسمه تخم مه کړی. د دوه قسمه تار نه جوړې شوې جامې مه اغوندی. (۲۰) که یوه وینځه د یو سړی منلې شوی دوپمه بشځه وی خو چې لا اخستې شوې نه وی چې آزاده شی، نو که یو بل سړی د هغې سره ځملى، هغوی له به سزا ورکولې شی خو وژلې به نه شی، ځکه چې هغه یوه وینځه وی. (۲۱) هغه سړی به د مالِک خُدائِ د مقدسې خېمې د دروازې خولې ته د گناه د تاوان د نذرانې په توگه یو گډ راوولی، (۲۲) او امام به د دې سره د پاکوالی کفارو ادا کړی چې د هغه سړی گناه لرې شی او خُدائِ پاک به هغه معاف کړی. (۲۳) کله چې تاسو د کنعان مُلک ته ورننوځی او د مېوې هر قسم ونه هم وکړی، نو داسې وگنئ چې هغه مېوه د درېو کالو پورې ناپاکه ده. په دې دوران کینې به تاسو هغه نه خورئ. (۲۴) په څلورم کال به ټولې مېوې ما یعنې مالِک خُدائِ ته په شکرانه کینې وقف کړی. (۲۵) خو په پینځم کال هغه مېوې خوړې شی. که تاسو

دا هر څه وکړل، نو ستاسو ونې به زیاتې مېوې ونیسی. زه مالک خدای ستاسو خدای پاک یم. (۲۶) داسې غوښه مه خورئ چې وینه لا په کښې وی. فال مه گورئ او کوډې مه کوئ. (۲۷) د خپل سر گېرچاپېره لاندې وېښته مه کلوی او ږیره مه لنډوی. (۲۸) د مړی په غم کښې خپل بدن مه غوځوی او مه په کښې داغونه جوړوی. زه مالک خدای یم. (۲۹) د خپلو لوڼو نه کنجرې مه جوړوی او په دې کار کولو سره د د هغوی بې عزتی مه کوئ، گڼې نورو معبودانو ته به ور واوړی او هغه ملک به د بد عملی نه پک شی. (۳۰) د سبت ورغ مانځی او د هغه ځای عزت کوئ چې چرته زما عبادت کیږی. زه مالک خدای یم. (۳۱) د هغه خلقو نصیحت اورېدلو له مه ورځی چې د مړو د روحونو مشورې ورکوی. که تاسو داسې وکړل نو ناپاک به شی. زه مالک خدای ستاسو خدای پاک یم. (۳۲) د بوداگانو په مخکښې پاڅېږئ او د مشرانو عزت کوئ. زما نه یرېږئ، زه مالک خدای یم. (۳۳) د هغه مسافرو سره بد سلوک مه کوئ کوم چې ستاسو په ملک کښې اوسېږی. (۳۴) د هغوی سره د یو اسرائیلی په شان سلوک کوئ او د هغوی سره د خپل ځان په شان مینه ساتئ. یاد ساتئ، تاسو هم په یو وخت کښې د مصر په ملک کښې مسافر وئ. زه مالک خدای ستاسو خدای پاک یم. (۳۵) د ناپ، تول، یا د مقدار د غلطو حسابونو لگولو په وجه هیڅ څوک مه غولوی. (۳۶) صحیح تلې، صحیح وزنونه او صحیح ناپونه استعمالوی. زه مالک خدای ستاسو خدای پاک یم او ما تاسو د مصر ملک نه راوویستلی. (۳۷) زما ټول قانون او حکمونه منئ. زه مالک خدای یم.“

د گناهونو دپاره سزاګانې

۲۰ (۱) بیا مالک خدای موسی ته وفرمائیل چې، (۲) ”اسرائیلو ته ووايه، که ستاسو یو خپل کس یا یو مسافر چې ستاسو سره اوسېږی هغه د خپلو ماشومانو نه یو ماشوم مولک بت ته پېش کړی نو ټول قوم به هغه سنگسار کړی او مړ به

پي کړی. ۳) که څوک د خپلو ماشومانو نه یو ماشوم مولک بُت ته ورکړی او زما مقدسه خېمه ناپاکه کړی او زما د مقدس نوم سپکاوی وکړی، نو زه به ترې نه مخ واړوم او هغه به نور زما د خلقو نه نه شی گنلې. ۴) خو که قوم په هغه کس باندې ځان ناجاڼه کړی چې څه پي کړی وی او هغه ونه وژني، ۵) نو زه به په خپله د هغه کس نه، د هغه د ټولې خاندان نه او د هغه ټولو نه مخ واړوم چې زما نافرمانی وکړی او د مولک بُت عبادت وکړی. زه به هغوی نور خپل خلق نه گنم. ۶) که څوک د هغه خلقو نصیحت اورېدلو له ورځی چې د مړو د روحونو مشورې ورکوی، نو زه به د هغه نه مخ واړوم او زه به هغه نور د خپلو خلقو نه نه گنم. ۷) خپل ځانونه وقف کړی او مقدس اوسئ، ځکه چې زه مالک خدای ستاسو خدای پاک یم. ۸) زما قانون ومنئ، ځکه چې زه مالک خدای یم او تاسو مقدس کوم. ۹) مالک خدای دا اصول وښودل. که څوک خپل مور یا پلار ته ښېرې وکړی نو هغه به وژلې شی، او خون به پي په خپله غاړه وی. ۱۰) که یو سرې د بل سرې د ښځې سره زنا وکړی نو دوی دواړه به وژلې شی. ۱۱) که یو سرې د پلار د ښځې سره ځملي او د پلار سپکاوی وکړی، نو هغه سرې او ښځه دواړه به وژلې شی. د هغوی خون په خپله غاړه دې. ۱۲) که یو سرې د خپلې اېرور سره ځملي، نو هغوی دواړه دې ووژلې شی. هغوی پېر غلط کار کړې دې او خون پي په خپله غاړه دې. ۱۳) که یو سرې د بل سرې سره جنسی تعلقات وساتي، هغوی یو شرمناک کار کړې دې او دواړه به ووژلې شی. د هغوی خون په خپله غاړه دې. ۱۴) که یو سرې یوه ښځه او د هغې مور واده کړی، نو هغوی درې واړه به په اور کښې سوزولې شی ځکه چې هغوی پېر بد عمل کړې دې، ستاسو په مینځ کښې به د داسې کار اجازت نه وی. ۱۵) که یو سرې د ځناور سره زنا وکړی، نو هغه سرې او ځناور به وژلې شی. ۱۶) که یوه ښځه د ځناور سره د غلط کار کولو کوشش وکړی، نو هغه او ځناور به ووژلې شی. د هغوی خون په خپله غاړه دې. ۱۷) که یو سرې د خپلې سکه یا ناسکه خور سره واده وکړی او هغوی د یو بل سپکاوی وکړی، نو دا یو د

بې شرمې کار دې او هغوئ دې د خپلو خلقو نه وشرلې شي، هغه د خپلې خور
 سپکاوې کړې دې او هغوئ ته دې د خپلو بدو سزا ملاو شي. (۱۸) که يو سرې
 د يوې بښې سره د هغې د مياشتني بيمارۍ په دوران کېښې ځملي، نو هغوئ
 دواړه به د قوم نه شړلې شي، ځکه چې هغوئ د پاکوالي په حقله اصول مات
 کړي دي. (۱۹) که يو سرې د خپلې مور خور سره يا د پلار خور سره ځملي، نو
 هغوئ ته دې خامخا د خپلو بدو سزا ملاو شي. (۲۰) که يو سرې د خپلې تره
 بښې سره ځملي، نو هغه د خپل تره سپکاوې کوي، نو ذمه واري به د هغوئ په
 خپله غاړه وي، او بې اولاده به مړه شي. (۲۱) که يو سرې خپله ورنداره واده
 کړي او ورور بې ژوندې وي، نو هغوئ به بې اولاده مړه شي. هغه يو ناپاکه کار
 کړې دې او هغه د خپل ورور سپکاوې کړې دې. (۲۲) مالک خدائ وفرمائيل،
 ”زما ټول قانون او حکمونه ومنئ، نو داسې د کنعان ملک نه به ونه شړلې شي
 کوم ملک له چې زه تاسو راوړم. (۲۳) د هغه خلقو په رواجونو پسې مه ځئ کوم
 چې هلته اوسېږي، هغه غېرقومونه به ترې نه وباسم نو تاسو به هغه ملک ته
 ورننوځئ. زه د هغوئ د ټولو بدو عملونو په وجه د هغوئ نه کرکه کوم. (۲۴) خو
 ما ستاسو سره وعده کړې ده چې هغه ملک ستاسو خپل شي چې زرخېز او آباد
 وي او هغه به زه تاسو له درکړم. زه مالک خدائ ستاسو خدائ پاک يم او ما
 تاسو د نورو قومونو نه جدا کړي يئ. (۲۵) نو تاسو خامخا د حلالو او حرامو
 ځناورو او مارغانو په مينځ کېښې فرق وکړئ. حرام ځناور او حرام مارغان مه
 خورئ. ما ورته ناپاک وئيلي دي او چې تاسو دا وخورئ نو ناپاک به شي. (۲۶)
 تاسو به مقدس شي او صرف زما به شي، ځکه چې زه مالک خدائ يم او زه
 مقدس يم. ما تاسو د نورو قومونو نه جدا کړي يئ چې تاسو صرف زما اوسئ.
 (۲۷) هر يو سرې يا بښه چې د مړو يا د پيريانو مشورې ورکوي هغه دې
 سنگسار کړې شي چې مړه شي، څوک چې دا کار کوي نو هغه به د خپل خون
 ذمه وار وي.“

د امامانو پا کوالے

۲۱ ﴿۱﴾ بیا مالک خدای موسیٰ ته حکم وکړو چې د هارون د خاندان امامانو ته ووايه، ”کله چې د هغوی یو خپلوان مړ شی نو د هغه په جنازه کښې شریکېدو په وجه به امام خپل ځان نه ناپاک کوی، ﴿۲﴾ خو د دې نه بېر چې هغه یې نزدې خپلوان وی لکه مور، پلار، زوی، لور، ورور، ﴿۳﴾ یا پېغله خور چې د هغه په کور کښې اوسېږي. ﴿۴﴾ هغه دې د هغه چا په مرگ کښې خپل ځان ناپاک نه کړي چې د واده په ذریعه د هغه خپلوان شوې وی. ﴿۵﴾ یو امام به هم د خپل سر یوه حصه هم نه کلوی، نه به ږیره لنډوی او نه به خپل بدن غوڅوی چې دا ښکاره کړي چې غم کوی. ﴿۶﴾ هغه به مقدس وی او چې زما نوم سپک نه کړي. هغه ما ته په اور باندې تیارېدونکې نذرانه پېش کوی، نو هغه دې خامخا مقدس وی. ﴿۷﴾ یو امام به د کنجرې ښځې سره واده نه کوی یا چې پېغله نه وی او یا طلاقه شوې وی ځکه چې هغه مقدس دے. ﴿۸﴾ خلق به خامخا امام مقدس گڼي، ځکه چې هغه ما ته په اور باندې تیارېدونکې نذرانه پېش کوی. زه مالک خدای یم، زه مقدس یم او زه خپل خلق مقدس کوم. ﴿۹﴾ که د یو امام لور کنجره شی، هغه د خپل پلار سپکاوې کوی، نو هغه به خامخا په اور کښې سوزولې شی. ﴿۱۰﴾ د مشر امام په سر باندې د غوړولو تېل اچولې شوی دی او هغه پاک شوې دے چې د امامانو لباس واغوندي، نو هغه به خپل وېښته بېر نه پرېږدي نه به شلېدلې جامې اغوندي چې دا ښکاره کړي چې هغه غم ژړا کوی. ﴿۱۱﴾-﴿۱۲﴾ هغه ما ته وقف شوې دے او هغه به خپل ځان نه ناپاک کوی او نه به زما د مقدسې خېمې بې عزتي کوی چې هغه پرېږدي او هلته لار شی چې چرته مړې وی، تر دې پورې که هغه یې خپل مور او پلار هم وی. ﴿۱۳﴾ هغه به د یوې داسې جینې سره واده کوی چې پاکه پېغله وی، ﴿۱۴﴾ کونډه یا طلاقه شوې ښځه یا یوه کنجره ښځه به نه واده کوی. هغه دې صرف د یوې داسې جینې سره واده کوی چې پاکه پېغله وی او هغه یې د خپلې قبیلې نه وی. ﴿۱۵﴾ گڼي، د هغه بچي به ناپاک وی، په کار دی

چي هغويءِ پاڪ وي. زهءُ مالڪِ خُدايِ يم او ما هغه د امام په توگه غوره كړې دے. (۱۶) مالڪِ خُدايِ موسيٰ ته حُكم وكړو چې، (۱۷) ”هارون ته ووايه، ستا د اولاد هغه يو كس به هم په اور تيارېدونكي نذرانه ما ته نه پېش كوي، كوم چې په بدن كېني خه عېب لري. په دې خبرو به په راتلونكي ټولو وختونو كېني عمل كېزي. (۱۸) داسې يو سرې هم دا نذرانه نه شي پېش كولې چې هغه په بدن كېني داسې عېب لري لكه څوك چې روند، گوډ، كور مخې يا معذور وي، (۱۹) څوك چې په لاس يا په پښه گوډ وي، (۲۰) چې په ملايي كُب وي يا مندرې وي، څوك چې د سترگو يا د څرمني خه بيماري لري، او يا چې خصي وي. (۲۱) د هارون د اولاد داسې يو امام هم ما ته په اور تيارېدونكي نذرانه نه شي پېش كولې چې په بدن كېني خه عېب لري. (۲۲) خو داسې كس په اور باندي تيارېدونكي نذرانه خورلې شي چې ما ته پېش كېزي، يعنې هغه دواړه نذراني په اور تيارېدونكي مقدسه نذرانه او په اور تيارېدونكي ډېره مقدسه نذرانه، (۲۳) خو ځكه چې هغه په بدن كېني خه عېب لري، نو هغه دې مقدسي پردي ته او قربانگاه ته نږدې نه راځي. هغه دې دا مقدس ځايونه نه ناپاڪه كوي، ځكه چې زهءُ مالڪِ خُدايِ يم او زهءُ هغويءِ مقدس كوم.“ (۲۴) نو دا هغه خه دي چې موسيٰ هارون ته، د هارون زامنو ته او ټولو بني اسرائيلو ته وفرمائيل.

خُدايِ پاڪ ته قبلېدونكي نذراني

۲۲ (۱) بيا مالڪِ خُدايِ موسيٰ ته وفرمائيل چې، (۲) ”هارون او د هغه زامنو ته ووايه، تاسو زما د مقدس نوم سپكاوې مه كوئ، او د مقدسو نذرانو احترام كوئ كومې چې اسرائيل ما ته وقف كوي. زهءُ مالڪِ خُدايِ يم. (۳) هغويءِ ته ووايه چې كله ستاسو د اولاد يو كس ناپاڪ وي او مقدسو نذرانو ته نږدې راځي كومې چې اسرائيلو ما ته وقف كړې وي، هغه دې بيا هيڅكله په قربانگاه كېني خدمت ونه كړي. په راتلونكي ټولو وختونو كېني به په دې عمل كوئ. زهءُ مالڪِ

خُدائِ یم. (۴) د هارون د اولاد یو کس هم دا مقدسې نذرانې نه شی خوړلې چې په هغه د جذام بیماری وی یا د هغه د بدن نه خه وخی چې ترخو پورې هغه پاک شوې نه وی. هر هغه امام ناپاک دے چې هغه داسې خه خیز له لاس وروړی چې هغه د یو مړی سره د لگېدو په وجه ناپاک وی یا د هغه د ذکر نه اوبه وخی (۵) یا که هغه یو ناپاک خنارو یا ناپاک کس له لاس وروړی. (۶) هر یو امام چې ناپاک شی نو هغه به تر مابنماه پورې ناپاک وی، خوبیا به هم هغه مقدسې نذرانې نه شی خوړلې چې ترخو پورې یې غسل نه وی کړی. (۷) چې کله نمر پربوخی نو هغه پاک دے او بیا هغه مقدسې نذرانې خوړلې شی، کومې چې د هغه خوراک دے. (۸) هغه به د داسې خنارو غوښه نه خوری چې په خپل مرگ مړ وی یا ځنگلی خنارو وژلې وی، په دې به هغه ناپاک شی. زه مالک خدائِ یم. (۹) ټول امامان به هغه اصول منی کوم چې ما بنودلی دی. گنې، هغوی به گناهکار شی او مړه به شی، ځکه چې هغوی مقدسو اصولو ته سپک کتلی دی. زه مالک خدائِ یم او زه هغوی مقدس کوم. (۱۰) صرف د امامانو د خاندان کس دا نذرانې خوړلې شی، بل څوک یې نه شی خوړلې که هغه د امام کره مېلمه وی یا یې مزدور وی. (۱۱) خو د امام غلامان، چې هغه یې په پېسو اخستی وی یا یې په خپل کور کښې پیدا شوی وی، نو هغوی هغه خوراک خوړلې شی کوم چې امام ته ملاوېږی. (۱۲) که د امام لور د یو داسې سړی سره واده وکړی چې هغه امام نه وی نو هغه ښځه به دا مقدسې نذرانې نه شی خوړلې. (۱۳) خو که د هغه لور کونډه یا طلاقه شوې وی چې د هغې بچی نه وی او هغه واپس راغلي وی او د پلار په کور کښې اوسېږی نو هغه دا خوراک خوړلې شی چې کوم یې پلار ته د امام په توگه ملاو شوې وی. صرف د امامانو د خاندان کس دا خوراک خوړلې شی. (۱۴) که یو کس د امامانو د خاندان نه نه وی او د مقدسې نذرانې نه خه په غلطی سره وخورې، نو هغه به خامخا امام ته د دې پوره قیمت او شل فیصده تاوان هم ورکوی. (۱۵) امامان به د دې نذرانو سپکاوې نه کوی، (۱۶) چا ته چې د مقدسو نذرانو د خوړلو اجازت نه وی نو هغه خلق به ورته نه شی پرېښودلې،

ڪهه داسي وڌي نو د دي په وجه به هغه ڪس گناهگار شي او سزا به ورته ملاو شي. زه مالڪ خدائيم او زه نذراني مقدسي كوم. (۱۷) بيا مالڪ خدائيم موسي ته وفرمائيل چي، (۱۸) ”هارون او د هغه زامنو ته او ٽولو اسرائيلو ته دا اصول وڌيا. ڪله چي يو اسرائيلي يا په بني اسرائيلو ڪڀي اوسيدونڪي مسافر يوه سوزيدونڪي نذرانه پيش ڪوي، ڪه هغه يوه منبسته يا رضاڪارانه نذرانه وي، نو په هغه خنارو ڪڀي دي هيڻ عيب نه وي. (۱۹) دا خنارو به خامخا نر وي، گدي يا چيلو چي هيڻ عيب په ڪڀي نه وي د دي دپاره چي دا نذرانه ستاسو نه قبوله شي. (۲۰) ڪه تاسو يو داسي خنارو پيش ڪوي چي خه عيب په ڪڀي وي، نو مالڪ خدائيم به دا نه قبولي. (۲۱) ڪله چي ڇوڪ مالڪ خدائيم ته د سلامتي نذرانه پيش ڪوي، ڪه هغه يوه منبسته يا رضاڪارانه نذرانه وي، نو په هغه خنارو ڪڀي به خه عيب نه وي، دا د دي دپاره چي قبوله شي. (۲۲) مالڪ خدائيم ته داسي خنارو مه پيش ڪوي چي روند، گوڍ، يا ناسور شوم زخم په ڪڀي وي، يا پي په څرمن ڪڀي پمنوالو يا خارڀست وي. داسي خنارو په قربانگاه باندې په اور تياريدونڪي نذراني په توگه مه پيش ڪوي. (۲۳) د رضاڪارانه نذراني په توگه تاسو داسي خنارو پيش ڪولي شي چي هغه لنڊ وي يا ڪه هغه صحيح شڪل نه لري، خو دا به په منبسته ڪڀي قبليدونڪي نه وي. (۲۴) مالڪ خدائيم ته داسي خنارو مه پيش ڪوي چي په ٽڪولو، پرې ڪولو، زخمي ڪولو يا ويستلو په وجه خصي شوم وي. ستاسو په ملڪ ڪڀي به د دي قسم نذرانو اجازت نه وي. (۲۵) په اور تياريدونڪي نذراني په توگه داسي خنارو مه پيش ڪوي چي د يوپردي سري نه اخسته شوم وي. داسي خنارو عيڙن گڏي شي او قبليدونڪي نه وي. (۲۶-۲۷) ڪله چي يو سخه، گڏوري يا د چيلي بچي پيدا شي، نو دا به اووه ورڇي د مور نه نه شي لري ڪولي، خو د هغي نه پس دا به په اور تياريدونڪي نذراني په توگه قبليدونڪي وي. (۲۸) يوه غوا او د هغي سخه يا گڏهه او د هغي گڏوري يا يوه چيلي او د هغي بچي په يوه ورڇ مه حلالوي. (۲۹) ڪله چي تاسو مالڪ خدائيم ته د شکراني قرباني پيش ڪوي، نو په هغه اصولو عمل ڪوي نو داسي به تاسو قبول شي، (۳۰)

هم په هغه ورځ باندې دا وخورئ او د دې هيڅ هم بلې ورځې ته مه پرېږدئ. (۳۱) مالک خدائ وفرمائيل، ”زما حکمونه منئ، زه مالک خدائ يم. (۳۲) زما د مقدس نوم سپکاوئ مه کوئ، ټول اسرائيليان دې دا اقرار وکړي چې زه مقدس يم. زه مالک خدائ يم او زه تاسو مقدس کوم، (۳۳) او ما تاسو د مصر ملک نه راويستلئ چې ستاسو خدائ پاک شم. زه مالک خدائ يم.“

مذهبي اخترونه

۲۳ (۱) بيا مالک خدائ موسى ته وفرمائيل چې، (۲) ”بنی اسرائيلو ته د مذهبي اخترونو دپاره دا اصول وښايه چې په دې کښې هغوی د عبادت دپاره راغونډ شي. (۳) ستاسو سره شپږ ورځې شته چې خپل کار په کښې کولئ شي، خو ياد ساتئ اوومه ورځ د سبت ورځ ده، چې د آرام دپاره ده. په دې ورځ کار مه کوئ او د عبادت دپاره راغونډېږئ. د سبت ورځ د مالک خدائ ده، چې تاسو چرته هم اوسېږئ. (۴) د دې اخترونو اعلان په مقرر شوو وختونو باندې کوئ.

د فسحي کولو اختر

(۵) د فسحي اختر، د د اولنی مياشتې د څوارلسمې ورځې د نمرپرېواتو نه شروع کېږي. (۶) په پينځلسمه ورځ د پتيرې روتې اختر شروع کېږي او اووه ورځې به تاسو خمبیره روتې نه خورئ. (۷) د دې ورځو په اوله ورځ به تاسو د عبادت دپاره راغونډېږئ او هغه يو کار هم مه کوئ چې تاسو يې هره ورځ کوئ. (۸) اووه ورځې مالک خدائ ته په اور تيارېدونکې نذرانې پېش کړئ. په اوومه ورځ به تاسو بيا د عبادت دپاره راغونډ شي، خو هغه يو کار به هم نه کوئ کوم چې تاسو هره ورځ کوئ. (۹-۱۰) کله چې تاسو هغه زمکې له ورشئ کومه چې مالک خدائ تاسو له درکوي او تاسو خپل فصل وربښئ، نو ورومبې گېډئ امام له وروږئ. (۱۱) هغه به دا مالک خدائ ته د يوې خاص نذرانې په توگه پېش

کړی، تر څو چې تاسو قبول شی. امام به دا د سبت پسې په بله ورځ پېش کړی. (۱۲) په کومه ورځ چې تاسو د فصل نذرانه پېش کوئ، نو د یو کال گډوډۍ هم د سوزېدونکې نذرانې په توگه قربانې کړئ چې هیڅ عیب په کېنې نه وی. (۱۳) تاسو د دې سره دوه کلو ښه اوږه چې د زیتونو تېل ورسره گډ وی په اور تیارېدونکې نذرانې په توگه پېش کړئ. د دې نذرانې خوشبوئې په مالک خدای باندې ښه لگي. تاسو د دې سره یو لیتر د میو نذرانه هم پېش کړئ. (۱۴) ترڅو پورې چې تاسو دا نذرانه خدای پاک ته نه وی راوړې نو تر هغې د نوې غلې روتې، وریټې شوې یا کچه دانې مۀ خورئ. په راتلونکې ټولو وختونو کېنې ستاسو ټول اولاد به دا اصول مني.

د لو کولو اختر

(۱۵) سبت پسې ورځې نه پوره اووه هفتې وشمېرئ یعنې د هغه ورځ نه په کومه ورځ چې تاسو د خپل فصل گډوډۍ مالک خدای ته د پېش کېدو دپاره راوړئ. (۱۶) د اووم سبت د ورځې نه پس، په پنځوسمه ورځ، مالک خدای ته د نوی فصل یوه بله نذرانه پېش کړئ. (۱۷) هر یو خاندان دې دوه دوه روتې راوړي او دا دې مالک خدای ته د خاص تحفې په توگه پېش کړي. هره یوه روتې دې خمبیره شوې د دوه کلو ښو اوږو نه پخه شوې وی او دا به مالک خدای ته د وپرومې ربېلې شوی فصل د نذرانې په توگه پېش کېږي. (۱۸) او قوم دې د دې روتې سره اووه یو کلن گډوډۍ، یو غوږی او دوه گډان پېش کړي، چې هیڅ عیب په کېنې نه وی. دا به د سوزېدونکې نذرانې په توگه، سره د غلې د نذرانې او د میو د نذرانې سره مالک خدای ته پېش کېږي. د دې نذرانې خوشبوئې په مالک خدای باندې ښه لگي. (۱۹) یو چپلې د گناه د نذرانې په توگه او دوه یو کلن گډوډۍ د سلامتې د نذرانې په توگه هم پېش کړئ. (۲۰) امام به روتې د دوو گډوډو سره د امامانو دپاره د خاص تحفې په توگه هم پېش کړي. دا نذرانې مقدسې دي. (۲۱) په هغه ورځ هغه یو کار هم مۀ کوئ چې تاسو یې هره ورځ کوئ او د عبادت دپاره

راغونډېږئ. ستاسو اولاد چې چرته هم اوسېږي دا اصُول دې په راتلونكي ټولو وختونو كښې مني. (۲۲) كله چې تاسو د خپلو پټو فصل ربې، نو فصل د پټو تر غاړو پورې مۀ ربې او چې كوم وږي پاتې شي نو د هغې رېبلو له واپس مۀ ورځئ، دا د غريبانانو خلقو او مسافرو دپاره پرېږدئ. زۀ مالِك خُداي ستاسو خُداي پاك يم.

د نوي كال اختر

(۲۳) - (۲۴) د اوومي مياشتې په وږومي ورځ د آرام خاص ورځ مانځئ او چې كله بيگل وغږېږي نو د عبادت دپاره راغونډ شئ. (۲۵) مالِك خُداي ته يوه په اور تيارېدونكې نذرانه پېش كړئ او هغه يو كار هم مۀ كوئ چې تاسو يې هره ورځ كوئ.

د كفارې ورځ

(۲۶) بيا مالِك خُداي موسي ته وفرمائيل چې، (۲۷) ”د دې اوومي مياشتې لسمه ورځ د كفارې ده، دا به ستاسو دپاره يوه مقدسه اجتماع وي. تاسو به روژه نيسئ او مالِك خُداي ته په اور تيارېدونكې نذرانه پېش كوئ. (۲۸) په هغه ورځ هيڅ كار مۀ كوئ، ځكه چې هغه د كفارې ورځ ده او د مالِك خُداي ستاسو خُداي پاك وړاندې ستاسو كفاره ادا كيږي. (۲۹) هر څوك چې هم په هغه ورځ څۀ وخورى نو هغه به نور د خُداي پاك د خلقو نه نۀ شي گڼلئ. (۳۰) او كۀ هر چا هم په هغه ورځ څۀ كار وكړو، نو زۀ به په خپله هغه تباه كړم. (۳۱) ستاسو اولاد چې چرته هم اوسېږي دا اصُول د هغوي دپاره دى. (۳۲) د هغې مياشتې د نهمې ورځې د نمرپرېواتو نه د لسمې ورځې د نمرپرېواتو پورې دا خاص ورځ مانځئ، په دې دوران كښې تاسو روژه نيسئ.

د جونگرو اختر

٣٣-٣٤) د جونگرو اختر د اوومې مياشتې په پينځلسمه ورځ شروع كيږي او دا به اووه ورځې وي. (٣٥) د دې ورځو په وړومبۍ ورځ د عبادت دپاره راغونډ شئ او هغه يو كار هم مه كوئ چې تاسو يې هره ورځ كوئ. (٣٦) اووه ورځې تاسو هره ورځ يوه په اور تيارېدونكې نذرانه پېش كوئ. په اتمه ورځ بيا د عبادت دپاره راغونډ شئ او په اور تيارېدونكې نذرانه پېش كړئ. دا د عبادت ورځ ده او چې هيڅ كار په كېنې ونه كړئ. (٣٧) دا مذهبي اخترونه دي چې تاسو يې د مالک خدائ په درناوي كېنې كوئ چې د عبادت دپاره په يو خائ راغونډېږئ او په اور تيارېدونكې نذرانې، سوزېدونكې نذرانې، د غلې نذرانې، قربانۍ او د ميو نذرانې په كېنې پېش كوئ، چې په خپله خپله ورځ پېش كيږي. (٣٨) دا اخترونه د عامو سبت د ورځو نه علاوه دي او دا نذرانې ستاسو د عامو تحفو نه علاوه دي، ستاسو د منبستې پوره كېدلو نذرانو او ستاسو د هغه رضاكارانه نذرانو نه چې تاسو يې مالک خدائ له وركوئ. (٣٩) كله چې تاسو د خپلو پټو نه فصل وربښئ، نو اووه ورځې دا اختر كوئ، چې د اوومې مياشتې په پينځلسمه ورځ باندې شروع كيږي. اوله ورځ او اتمه ورځ به د آرام كولو خاص ورځې وي. (٤٠) په هغه ورځ د خپلو ونو نه ډېره ښه مېوه وشوكوئ، د كجورو څانگې او د پانې والاد ونو څانگې او د سيند د غاړې نه د خارولو ونې واخلي او د مالک خدائ ستاسو خدائ پاك په درناوي كېنې اختر وكړئ. (٤١) دا اووه ورځې كوئ. ستاسو اولاد به دا اصول په راتلونكي ټولو وختونو كېنې مني. (٤٢) ټول اسرائيل به اووه ورځې په جونگرو كېنې اوسپري، (٤٣) چې ستاسو اولاد ته دا پته ولگي چې مالک خدائ اسرائيليان دې ته جوړ كړل چې په جونگرو كېنې اوسپري چې كله يې هغوئ د مصر ملك نه راويستل. هغه مالک خدائ ستاسو خدائ پاك دے. (٤٤) نو داسې موسی بنی اسرائيلو ته دا اصول وښودل چې د مالک خدائ په درناوي كېنې مذهبي اخترونه وكړي.

د ډيوو ساتنه كول

۲۴ ﴿۱﴾ بيا مالک خُداى موسىٰ ته وفرمائيل چې، ﴿۲﴾ ”بنی اسرائیلو له حُکم ورکړه چې د ډيوو دپاره ډېر بڼه سوچه د زيتونو تېل راوړی کومې چې په مقدسه خېمه کېښې دی، نو چې هر وخت رڼا وی. ﴿۳﴾ هارون به هر ماښام دا ډيوې بلوی او تر سحره پورې به يې بلې ساتی، چې د مالک خُداى په حضور کېښې د پردې نه بهر د لوظ صندوق ته مخامخ دی، دا ډيوې په زيات مقدس خُداى کېښې دے. دا اصُول دې په راتلونکي ټولو وختونو کېښې منلے شی. ﴿۴﴾ هارون به د هغه ډيوو خيال ساتی کومې چې د سوچه سرو زرو په ډيوې باندې دی او دې ته به پام کوی چې دا د مالک خُداى په حضور کېښې هر وخت بليږی.

خُداى پاک ته پېش کړے شوې روټی

﴿۵﴾ دولس کلو بڼه اوږه واخله او دولس روټی ترې نه پخې کړه. ﴿۶﴾ په دوه ډېرو کېښې يې په هغه مېز باندې کېږده چې د سوچه سرو زرو پتري ورباندې خېژولے شوے دے، کوم چې د مالک خُداى په حضور کېښې دے او چې په هر ډيری کېښې شپږ شپږ روټی وی. ﴿۷﴾ په هر ډيری باندې خه سوچه لوبان واچوه، دا به مالک خُداى ته په اور تيارېدونکې نذرانې د يوې نېښې په شان وی چې د روټی په خُداى پېش کېږی. ﴿۸﴾ د هر سبت په ورځ په راتلونکو ټولو وختونو کېښې، روټی دې خامخا د مالک خُداى په حضور کېښې کېښودلے شی. د بنی اسرائیلو همېشه دپاره دا لوظ دے. ﴿۹﴾ دا روټی د هارون او د هغه د اولاد ده او هغوی به دا په يو مقدس خُداى کېښې خوری، ځکه چې دا د امامانو دپاره مالک خُداى ته په اور تيارېدونکې نذرانې يوه ډېره مقدسه برخه ده.“

د خُداى پاک او د مخلوق د احترام په حقله قانون

۱۰-۱۱) یو سرې وو چې د هغه پلار مصرې او مور یې اسرائیلی وه چې د هغې نوم سلومیت وو او د دان د قبیلې د ډبرې لور وه. دې سرې په خېمو کښې د یو اسرائیلی سره جگړه وکړه. هغه په کنځلو کښې د خدای پاک د نوم بې عزتی وکړه، نو هغوی هغه موسی له بوتلو، ۱۲) هغه یې قېد کړو او مالک خدای ته یې انتظار کولو چې هغوی ته وښائی چې د هغه سره څه وکړی. ۱۳) مالک خدای موسی ته وفرمائیل چې، ۱۴) ”دا سرې د خېمو نه بهر بوځی. هر چا چې د هغه کنځل اورېدلی وی نو هغه به خپل لاس د هغه سرې په سر د گواهی ورکولو دپاره کېږدی او بیا به ټول قوم هغه سنگسار کړی. ۱۵) بیا اسرائیلو ته ووايه چې هر څوک هم خدای پاک ته کنځل وکړی نو هغه ته به خامخا د خپلو بدو سزا ملاو شی ۱۶) او وبه وژلې شی. هر یو اسرائیلې یا د پردی ملک کس چې ستاسو سره اوسېږی چې هغه مالک خدای ته کنځل وکړی نو ټول قوم دې هغه ووژنی. ۱۷) هر څوک چې قتل وکړی نو هغه به وژلې شی، ۱۸) او هر څوک چې د بل چا یو ځناور ووژنی نو تاوان به یې خامخا ورکوی. دا اصول د ژوند په بدل کښې د ژوند والا دی. ۱۹) که څوک یو بل کس زخمی کړی، هغه چې څه هم کړی وی نو هم هغه شان عمل به ورسره کېږی. ۲۰) که هغه یو هډوکه مات کړی، نو د هغه یو هډوکه به ماتولې شی، که هغه یوه سترگه وباسی نو د هغه یوه سترگه به ویستلې شی، که هغه یو غاښ مات کړی، نو د هغه یو غاښ به ماتولې شی. هغه چې څنگه هم بل کس زخمی کړی نو په بدل کښې به د هغه سره هم هغه عمل کېږی. ۲۱) هر څوک چې یو ځناور ووژنی نو تاوان به یې ورکوی، خو هر څوک چې یو انسان ووژنی نو هغه به ووژلې شی. ۲۲) دا قانون ستاسو د ټولو دپاره دی، که هغه اسرائیلې وی یا د پردی ملک کس چې ستاسو سره اوسېږی، ځکه چې زه مالک خدای ستاسو خدای پاک یم.“ ۲۳) کله چې موسی بنی اسرائیلو ته دا وفرمائیل، نو هغوی هغه سرې د خېمو نه بهر بوتلو چا چې کنځل کړی وو او سنگسار یې کړو. نو بنی اسرائیلو هم هغه شان وکړل چې څنگه مالک خدای موسی له حکم ورکړې وو.

اوؤم کال

۲۵ ﴿۱﴾ بیا مالک خُدائ د سینا په غرۀ باندې موسی ته وفرمائیل او حکم یې ورکړو چې، ﴿۲﴾ ”بنی اسرائیلو ته دا اصول وښایه. کله چې تاسو هغه مُلک ته ورننوځئ چې مالک خُدائ یې تاسو له درکوی، د مالک خُدائ د درناوی دپاره په هر اوؤم کال تاسو هغه زمکه مۀ کړئ. ﴿۳﴾ شپږ کاله به تاسو خپل پتی وکړئ، په باغونو کښې به د انگورو خانگې قینچې کړئ او فصلونه به راغونډ کړئ. ﴿۴﴾ خو په اوؤم کال دې زمکه شاړه پاتې شی. دا به مالک خُدائ ته وقف شوې کال وی. خپل پتی مۀ کړئ او په خپلو باغونو کښې د انگورو خانگې مۀ قینچې کوئ. ﴿۵﴾ هغه فصل مۀ ربئی چې د کړلو نه بغېر په خپله راشین کپړی او د خپلو باغونو نه هغه انگور مۀ راټولوی چې خانگې یې قینچې شوی نه وی، دا هغه کال دے چې زمکه به په کښې پوره آرام کوئ. ﴿۶﴾ که په هغه کال کښې زمکه کړلے شوې هم نه وی، خو د هغې نه به ستاسو دپاره، ستاسو نوکرانو، مزدورانو او د مسافرو دپاره چې ستاسو سره اوسپړی، خوراک ملاو شی، ﴿۷﴾ داسې ستاسو څاروو دپاره او ستاسو په پټو کښې د ځنگلی ځناورو دپاره هم. زمکه چې هر څۀ راشنۀ کړی نو هغه خوړلے شی.

د واپس ورکولو کال

﴿۸﴾ اووۀ ځلې اووۀ کالونه وشمپړئ چې یو کم پنځوس کاله جوړپړی. ﴿۹﴾ نو د اوومې میاشتې په لسمه ورځ یعنې د کفارې په ورځ به په ټول مُلک کښې بیگل وغږولے شی. ﴿۱۰﴾ نو تاسو پنځوسم کال خاص وگنئ او د مُلک ټولو خلقو ته د آزادۍ اعلان وکړئ. په دې کال هغه هر څۀ هم چې خرڅ شوی وی نو هغه به اصلی مالک یا د هغۀ اولاد ته واپس ملاوېږی او هر څوک چې د غلام په توگه خرڅ شوې وی نو هغه به خپل خاندان ته واپس شی. ﴿۱۱﴾ تاسو به خپل پتی نه کړئ نه به هغه فصل ربئی چې په خپله راشین شوې وی او نه به په باغونو کښې

هغه انگور راتولوی چې خانگي يې پرې کړې شوې نه وی. (۱۲) هغه ټول کال به ستاسو دپاره مقدس وی، تاسو به صرف هغه څه خورئ چې پټو په خپله راشنه کړی وی. (۱۳) په دې کال هغه هر څه چې خرڅ شوی وی نو هغه به واپس خپل اصلی مالک ته ملاو شی. (۱۴) کله چې تاسو په خپل وطندار ورور باندې زمکه خرڅوئ یا يې ترې نه اخلئ، نو یو بل له دوکه مه ورکوئ. (۱۵) قیمت به يې د کالونو د شمېر په مطابق مقررولې شی چې په هغه زمکه کښې د واپس ورکولو کال نه مخکښې څومره فصل کيږي. (۱۶) که چېرې پاتې شوی کالونه پېر وی، نو قیمت به يې اوچت وی، خو که صرف یو څو کالونه پاتې وی، نو قیمت به يې کم وی، ځکه چې څه هم خرڅیږي نو هغه د فصلونو د هغه شمېر په مطابق به وی چې په هغه زمکه کښې پېدا کيږي. (۱۷) خپل اسرائیلیان مه دوکه کوئ، خو د مالک خدای ستاسو د خدای پاک نه پرېږئ. ځکه چې زه مالک خدای ستاسو خدای پاک یم.

د اوؤم کال دپاره د خدای پاک د خوراک بندوبست کول

(۱۸) د مالک خدای ټول قانون او حکمونه منئ، نو تاسو به هغه ملک کښې په امن سره اوسېږئ. (۱۹) هغه زمکه به فصلونه پېدا کوی او د خوراک هغه هر څه به درته ملاویږي چې تاسو يې غواړئ او په امن کښې به ژوند تېروئ. (۲۰) خو کېدې شی چې ستاسو نه یو کس تپوس وکړي چې پټی ونه کړلې شی او فصلونه راغونډ نه شی نو په اوؤم کال به څه خورو. (۲۱) مالک خدای به په شپږم کال هغه زمکې له برکت ورکړي نو هغه زمکه به د دوه کالونو دپاره ښه پېر خوراک پېدا کړي. (۲۲) کله چې تاسو په اتم کال خپل پټی کړئ، نو چې په شپږم کال تاسو څه ربېلی وی هغه به تر اوسه پورې خورئ او په نهم کال به هم تاسو هغه څه خورئ کوم چې تاسو په اتم کال کړئ او ربېئ.

د جائیداد واپس ورکول

٢٣) تاسو خپله زمکه د همپشه دپاره مه خرڅوئ، ځکه چې زمکه ستاسو نه ده، د خدای پاک ده او تاسو د مسافرو په شان یئ چا ته چې دا اجازت وی چې صرف گټه ترې نه واخلي. ٢٤) کله چې زمکه خرڅیږی، نو د دې د اصلی مالک د واپس اخستلو حق به خامخا منلې شی. ٢٥) که یو اسرائیلې غریب شی او زمکې خرڅولو ته مجبور شی، نو د هغه د ټولو نه نزدې خپلوان به زمکه واپس اخلي. ٢٦) که د چا خپلوان نه وی چې دا واپس واخلي نو کېدې شی وروستو مالدار شی او ډېرې پېسې ولری چې دا واپس واخلي. ٢٧) نو په داسې حال کې به خامخا هغه سرې له قیمت ورکوی چا چې اخستی وی، دا قیمت به د واپس ورکولو کال پورې د پاتې کالونو دپاره وی، تر هغې پورې چې هغه ته خپله زمکه واپس شی. ٢٨) خو که د هغه سره ډېرې پېسې نه وی چې زمکه واپس واخلي نو دا به د واپس اخستلو نه وروستو کال پورې د هغه سرې په قبضه کې وی. په هغه کال دې دا خپل اصلی مالک ته واپس شی. ٢٩) که څوک په یو دېوال لرونکی بناړ کې کور خرڅ کړی، نو هغه د دې د خرڅېدو د تاریخ نه واخله په هغه وپرومبی ټول کال د واپس اخستلو حق لری. ٣٠) خو که هغه یې په یو کال کې واپس وانه خلی نو د واپس اخستلو حق د هغه د لاس نه لار شی او هغه کور به د اخستونکي او د هغه د اولاد د همپشه دپاره وی، دا به د واپس اخستلو په کال نه واپس کیږی. ٣١) خو چې کوم کورونه په بې دېواله کلو کې دی نو په هغوی به د پټو په شان کار کیږی، د دې اصلی مالک دا حق لری چې دا واپس واخلي او دا به د واپس اخستلو په کال کې واپس شی. ٣٢) خو، لیویان هر وخت دا حق لری چې په بناړونو کې خپل هغه جائیداد واپس واخلي چې هغوی ته حواله شوې وی. ٣٣) که چېرې یو لیوې په بناړونو کې یو کور خرڅ کړی او واپس وانه خستلې شی، نو د واپس کولو په کال کې به دا خامخا واپس شی، ځکه چې د لیویانو په خپلو بناړونو کې چې کوم کورونه دی دا د اسرائیلو په مینځ کې د هغوی ذاتی جائیداد دی. ٣٤) خو د لیویانو د بناړونو نه گېرچاپېره مېدان

به هيڅکله نه خرڅيری، دا د همپشه دپاره د هغوی دے.

غریبانانو خلقو له قرض ورکول

٣٥) که ستاسو سره یو نزدې اوسېدونکې بنی اسرائیلې دومره غریب شی چې خپل ځان نه شی ساتلې، نو تاسو خامخا د هغه مدد کوئ لکه څنگه چې تاسو د پردی ملک کس سره مدد کوئ، نو چې هغه ستاسو سره نزدې پاتې شی. ٣٦) د هغوی نه هیڅ سود مه اخلئ، د خدای پاک نه یرېږئ او خپل اسرائیلې هم هغه شان ځان سره نزدې اوسېدو ته پرېږدئ. ٣٧) تاسو چې کومې پېسې هغوی له قرض ورکړئ نو د هغې سود ترې نه مه اخلئ او چې کوم خوراک ورباندې خرڅ کړئ د هغې گټه ترې نه مه اخلئ. ٣٨) دا د مالک خدای ستاسو د خدای پاک حکم دے، چا چې تاسو د مصر د ملک نه راوویستلئ چې د کنعان زمکه تاسو له درکړې چې د ستاسو خدای پاک وی.

د نوکرانو آزادول

٣٩) که ستاسو سره یو نزدې اوسېدونکې اسرائیلې دومره غریب شی چې هغه خپل ځان په تاسو باندې د یو غلام په توگه خرڅ کړی، نو د هغه نه به د یو غلام کار نه اخلئ. ٤٠) هغه به ستاسو سره د یو مزدور په شان وی او د واپس ورکولو تر کال پورې به ستاسو خدمت کوی. ٤١) په هغه وخت به هغه او د هغه بچی ستاسو نه لار شی او خپل خاندان او د خپل پلار نیکه جائیداد ته به راستون شی. ٤٢) اسرائیلیان د مالک خدای غلامان دی او هغوی یې د مصر ملک نه راوویستل، هغوی دې د نوکرانو په توگه نه خرڅیري. ٤٣) د هغوی سره ظلم مه کوئ خو د خدای پاک نه یرېږئ. ٤٤) که تاسو ته د نوکرانو ضرورت وی، نو د خواوشا قومونو نه غلامان اخستلې شی. ٤٥) تاسو د هغه مسافرو اولاد هم اخستلې شی کوم چې ستاسو سره اوسېږي. کوم چې ستاسو په ملک کېنې پېدا

شوی وی نو هغه به ستاسو میراث شی، (۴۶) او هغوی خپلو بچو ته د میراث په توگه پرېښودلې شی، ترڅو چې هغوی ژوندی وی نو ستاسو د بچو خدمت به کوی. خو چې تاسو د خپل وطندار ورور سره ظلم ونه کړئ. (۴۷) فرض کړئ یو مسافر چې ستاسو سره اوسپړی او هغه مالدار شی، خو که ستاسو خپل وطندار ورور غریب شی او خپل ځان په هغه مسافر یا د هغه د قبیلې په یو کس باندې خرڅ کړی. (۴۸) د هغه د خرڅېدو نه پس، هغه بیا هم دا حق لری چې واپس واخستلې شی. د هغه یو ورور (۴۹) یا د هغه تره، د تره زوی یا د هغه بل یو نزدې خپلوان هغه واپس اخستلې شی. یا که هغه په خپله مالداره شی، نو هغه خپله آزادی په خپله اخستلې شی. (۵۰) چا چې هغه اخستې وی د هغه سره به خامخا مشوره کوی او هغوی به د خرڅېدو د وخت نه واخله د واپس اخستلو نه وروستو کال پورې کالونه وشمېری او چې کومې پېسې یو مزدور ته ورکولې کیری د هغې په بنیاد به د هغه د خلاصېدو قیمت مقرر شی. (۵۱) - (۵۲) د پاتې شوو کالونو د شمېر په مطابق به هغه خامخا د خرڅېدو د قیمت یوه حصه ورکوی، (۵۳) لکه چې هغه د کال په بنیاد باندې مزدور کړې شوی وو. د هغه مالک به د هغه سره ظلم نه کوی. (۵۴) که هغه په داسې څه طریقه آزاد نه کړې شی، نو هغه او د هغه بچی به د واپس ورکولو د کال نه پس په بل کال خامخا آزاد کړې شی. (۵۵) یو اسرائیلی به همپشه دپاره غلام نه وی، ځکه اسرائیلیان د مالک خدای غلامان دی. هغه هغوی د مصر ملک نه راوویستل، هغه مالک خدای د هغوی خدای پاک دی.

د فرمانبرداری دپاره برکتونه

۲۶ (۱) مالک خدای وفرمائیل، ”بتان، مجسمې، د کاڼو ستنې، یا داسې کاڼی مه جوړوئ چې تاسو ورته سجده وکړئ. زه مالک خدای ستاسو خدای پاک یم. (۲) زما د سبت ورځ منی او د هغه ځای درناوی کوئ چرته چې زما عبادت کیری. زه مالک خدای یم. (۳) که تاسو زما د قانون په مطابق ژوند تېروئ او

زما حُکمونو ته غاړه کېږدئ، ﴿٤﴾ نو زه به په صحیح وخت باران وروم، هغه زمکه به فصلونه پېدا کړی او ونې به مېوې ونیسی. ﴿٥﴾ ستاسو فصلونه به دومره ډېر وی چې د انګورو د راټولولو وخت پورې به تاسو غوښل کوئ او تر هغه پورې به انګور راټولوی چې د غلې کړلو وخت راوړسېږی. د خوراک دپاره تاسو ته به هغه هر څه ملاوېږی چې تاسو یې غواړئ او په خپل ملک کېښې به تاسو په امن ژوند کوئ. ﴿٦﴾ زه به تاسو له ستاسو په ملک کېښې آرام درکړم او تاسو به بغېر د یرې نه خوب کوئ. زه به د هغه ملک خطرناک ځناور لرې کړم او هلته به نور جنگ نه وی. ﴿٧﴾ تاسو به په خپلو دشمنانو بریالی شئ او تاسو به هغوی په جنگ کېښې ووژنئ، ﴿٨﴾ ستاسو پینځه کسان به سلو له شکست ورکړی او سل کسان به لسو زرو له شکست ورکړی. ستاسو دشمنان به په جگړه کېښې شکست وخورئ. ﴿٩﴾ زه به په تاسو نظر وکړم او ډېر اولاد به درکړم، زه به هغه لوظ پوره کړم چې ما ستاسو سره کړی دے. ﴿١٠﴾ تاسو سره به دومره ډېره غله وی چې تاسو به هغه زړه غله د دې دپاره وغورزوئ چې د نوی فصل دپاره ځای پېدا شی. ﴿١١﴾ زه به ستاسو په مینځ کېښې زما په مقدسه خېمه کېښې اوسېږم او زه به ستاسو نه کله هم نفرت ونه کړم. ﴿١٢﴾ زه به ستاسو مل یم، زه به ستاسو ځدای پاک یم او تاسو به زما خلق یئ. ﴿١٣﴾ زه مالک ځدای ستاسو ځدای پاک یم، چا چې تاسو د مصر د ملک نه راوویستلئ چې د غلامی نه آزاد شئ. ما هغه طاقت ختم کړو چې تاسو یې ټیټ کړی وی او د دې جوگه مې کړئ چې په اوچتو سترگو گرځئ.“

د سرکشی سزا

﴿١٤﴾ مالک ځدای وفرمائیل، ”که تاسو زما حُکمو نه ونه منل، نو تاسو ته به سزا ملاو شی. ﴿١٥﴾ که تاسو زما د حُکمونو منلو نه انکار وکړئ او زما د حُکمونو نه کرکه وکړئ او زما لوظ مات کړئ، ﴿١٦﴾ نو زه به تاسو له سزا درکړم. زه به په تاسو افتونه راولم یعنې لا علاجه بیماری او تېې چې تاسو به رانده کړی او ستاسو

ژوند به لنډ تنگ کړم. تاسو به تخم وکړئ، خو هيڅ گټه به درنه کړی، ځکه چې ستاسو دشمنان به په تاسو غالب شي او چې تاسو څه کړلی وی نو هغوی به یې وخورئ. (١٧) زه به ستاسو نه مخ واړوم، نو تاسو به شکست وخورئ او هغه خلق چې ستاسو نه نفرت کوی هغوی به په تاسو حکومت وکړی، تاسو به دومره یرېږئ چې څوک درېسې نه وی بیا به هم منډې وهی. (١٨) که د دې هر څه نه پس بیا هم ما ته غوږ ونه نیسی، نو ستاسو د نافرمانۍ په وجه زه به ستاسو سزا اووه چنده زیاته کړم. (١٩) زه به ستاسو غرور مات کړم، باران به نه وریږي او ستاسو زمکه به اوچه شي او د کانی په شان به سخته شي. (٢٠) ستاسو ټول محنت به تاسو له هيڅ فائده درنه کړی، ځکه چې ستاسو زمکه به فصلونه نه کوی او ستاسو ونې به مېوه نه نیسی. (٢١) که تاسو بیا هم زما مخالفت کوئ او زما د منلو نه انکار کوئ، نو زه به ستاسو سزا اووه چنده زیاته کړم. (٢٢) زه به ستاسو مینځ ته خطرناک ځناور درولېږم او دا به ستاسو ماشومان ووژني، ستاسو څاروی به تباہ کړی او ستاسو شمېر به دومره کم کړم چې سرکونه به مو خوشی پاتې شي. (٢٣) که د دې هر څه نه پس هم زما خبرې ته غوږ ونه نیسی او بیا هم زما مخالفت کوئ، (٢٤) نو زه به هم ستاسو خلاف شم او زه به تاسو له د مخکېني نه اووه چنده زیاته سزا درکړم. (٢٥) زه به په تاسو یو جنگ راولم، زما د لوظ د ماتولو سزا به درکړم او که تاسو په خپلو ښارونو کېني د امن دپاره راغونډ شي، نو زه به په تاسو لا علاجه بیماری راولېږم او تاسو به زه ستاسو دشمنانو ته حواله کړم نو هغوی به په تاسو حکومت وکړی. (٢٦) زه به په تاسو خوراک بند کړم، نو د لسو کورنو اوږه به یو ښانک کېني یو ځای تیارولې شي. هغوی سره به خوراک ختم شي او چې کله تاسو هر څه وخورئ، نو بیا به هم اوږی یی. (٢٧) که د دې هر څه نه پس هم زما خبرې ته غوږ ونه نیسی او زما د منلو نه انکار وکړئ، (٢٨) نو زما قهر به ستاسو خلاف شي او بیا به زه ستاسو سزا د مخکېني نه اووه چنده زیاته کړم. (٢٩) ستاسو لوږه به دومره زیاته شي چې خپل بچی به وخورئ. (٣٠) زه به ستاسو علاقائی عبادتخانی تباہ کړم، ستاسو

د خوشبویی قربان‌گاه به ختمه کړم او ستاسو مړی به د ستاسو په بې‌ساه بُتانو باندې وروغورزوم. زه به ستاسو نه نفرت وکړم. (۳۱) زه به ستاسو د ښارونو نه کنډرې جوړې کړم، ستاسو د عبادت ځایونه به تباه کړم او ستاسو قربانۍ به قبولې نه کړم. (۳۲) زه به ستاسو مُلک داسې تباه کړم چې کوم دشمنان دا مُلک ونیسي نو هغوی به په دې تباهی باندې غمژن شي. (۳۳) زه به په تاسو جنگ راولم او په پردو مُلکونو کښې به مو خواره واره کړم. ستاسو مُلک به خوشه پاتې شي او ستاسو ښارونه به وران وچاړ شي. (۳۴-۳۵) نو تاسو چې کله خپله زمکې ته د اووم کال د آرام ورکولو موقع ور نه کړه چې آرام وکړی نو تر څو پورې چې تاسو د دشمن په مُلک کښې جلاوطن یې نو دا به داسې پرته وی او ښه آرام به وکړی. (۳۶) ستاسو کوم کسان چې د دشمن په مُلک کښې وی هغوی به دومره وپروم چې د هوا په وجه د پانې د معمولی کش نه به هم تښتی. تاسو به داسې منډې وهی لکه څوک چې په جنگ کښې په تاسو پسې وی او ستاسو سره به نزدې هیڅ دشمن نه وی خو تاسو به بیا هم غورزېږئ. (۳۷) کله چې هیڅ څوک هم په تاسو پسې نه وی نو تاسو به په یو بل باندې غورزېږئ او تاسو به د دې جوگه نه یئ چې د دشمن په مخکښې ودرېږئ. (۳۸) ستاسو د دشمنانو مُلک به تاسو ژوندی تېر کړی، تاسو به پردی مُلک کښې مړه شي. (۳۹) ستاسو کوم کسان چې ستاسو د دشمنانو په مُلک کښې ژوندی پاتې وی هغوی به خراب‌تراب شي، ستاسو خپلې گناه او ستاسو د پلار نیکه د گناه په وجه به داسې وشي.

د راتلونکي وخت دپاره امید

(۴۰) خو ستاسو اولاد به د خپلو گناهونو او د هغوی د پلار نیکه د گناهونو اقرار وکړی، چې هغوی زما سره بې‌وفائی کړې ده او زما خلاف یې سرکشی کړې ده، (۴۱) او زه یې د خپل ځان خلاف کړم او چې هغوی د دشمنانو مُلک ته ولېږم. که بیا ستاسو د اولاد سخت زړونه نرم شي او د خپلې گناه او سرکشی سزا ورته ملاو شي، (۴۲) نو زه به د یعقوب، إسحاق او ابراهیم سره خپل کړې لوظ رایاد

کړم او زه به خپل هغه لوظ بيا تازه کړم چې خپلو خلقو له هغه مُلک ورکړم. (٤٣)
 اول خو به هغه مُلک خامخا د هغې د خلقو نه خالی کيږي، چې دا د پوره آرام نه
 بنه خوند واخلي او هغوی ته به زما د قانون او حکمونو نه منلو په وجه پوره سزا
 ملاو شي. (٤٤) خو بيا هم، چې هغوی لا د خپلو دشمنانو په مُلک کښې وي، نو زه
 به يې نه رد کوم، نه به ترې نفرت کوم او نه به يې بېخي تباہ کوم. هسې نه چې د
 هغوی سره زما لوظ مات شي، زه مالک خدای د هغوی خدای پاک يم. (٤٥) زه
 به هغه لوظ بيا تازه کړم چې ما د هغوی د پلار نيکه سره کړې وو کله چې ما
 ټولو قومونو ته خپل طاقت وښودلو چې خپل خلق مې د مصر مُلک نه
 راوويستل، چې زه مالک خدای، د هغوی خدای پاک اوسم. (٤٦) دا ټول هغه
 قانون او حکمونه دي چې مالک خدای موسی له د سینا په غره باندې د بني
 اسرائيلو دپاره ورکړل.

د مالک خدای د تحفو په حقله قانون

٢٧ (١) بيا مالک خدای موسی ته وفرمائيل چې، (٢) ”بني اسرائيلو ته دا
 اصول وښايه. کله چې د يو خاص منښتې په پوره کېدو کېږي يو کس مالک
 خدای ته وقف کيږي، نو هغه به د دې قيمت په ورکولو سره آزاد کړې شي، (٣)
 کوم چې د منلې شوی معيار په مطابق وي يعنې بالغ نارينه چې عمر يې د
 شلو کالو نه تر شپېتو کالو پورې وي، پنځوس د سپينو زرو سيکې. بالغه ښځه،
 دېرش د سپينو زرو سيکې. نارينه ځوان، چې عمر يې د پينځو نه واخله تر شلو
 کالو پورې وي، شل د سپينو زرو سيکې. ځوانه ښځه، لس د سپينو زرو سيکې.
 ماشوم چې عمر يې د پينځو کالو نه کم وي، پينځه د سپينو زرو سيکې. ماشومه،
 درې د سپينو زرو سيکې. هغه نارينه چې عمر يې د شپېتو کالو نه زيات وي،
 پينځلس د سپينو زرو سيکې. هغه ښځه چې عمر يې د شپېتو کالو نه زيات وي،
 لس د سپينو زرو سيکې. (٤) که يو کس منښته منلې وي او ډېر غريب وي چې

هغه معیاری قیمت نه شی ورکولای، نو هغه کس دې امام له راوولی او امام به کم قیمت مقرر کړی، چې د هغه کس د وس په مطابق وی. (۹) که هغه منبسته د یو ځناور وی چې مالک خدای ته د یوې نذرانې په توګه د قبلېدو قابل وی، نو داسې تحفه چې مالک خدای ته پیش کړی هغه مقدسه ده، (۱۰) او که یو کس منبسته ومني نو هغه ځناور په بل ځناور نه شی بدلېدلی. که چېرې هغه بدل کړی، نو داوړه ځناور به د مالک خدای وی. (۱۱) خو که هغه ځناور حرام وی، کوم چې مالک خدای ته د نذرانې په توګه د قبلېدو قابل نه وی، نو هغه کس به هغه ځناور امام له بوځی. (۱۲) امام به د دې بنه والی او بدوالی په مطابق قیمت مقرر کړی او دا به آخری قیمت وی. (۱۳) که هغه کس دا واپس اخستل غواړی، نو هغه به د دې قیمت سره شل فیصده سپوا ورکړی. (۱۴) کله چې یو کس خپل کور مالک خدای ته وقف کوی، نو امام به د دې د بنه والی یا بدوالی په مطابق د دې قیمت مقرر کړی او دا به آخری قیمت وی. (۱۵) که هغه کس چا چې دا کور وقف کړی وی او دا واپس اخستل غواړی، نو هغه به خامخا د دې قیمت سره شل فیصده زیات ورکړی. (۱۶) که څوک د خپلې زمکې څه حصه مالک خدای ته وقف کوی، نو د دې قیمت به د هغه تخم په مطابق مقررولای شی چې څومره په کبني ګرل په کار وی، دا قیمت به د سپینو زرو لس سیکې د شلو کلو اوریشو دپاره وی. (۱۷) که هغه کس دا زمکه د واپس اخستلو کال باندې وقف کړی، نو د دې زمکې قیمت به پوره ورکولای شی. (۱۸) خو که چېرې هغه کس خپله زمکه د دې نه وروستو وقف کړی، امام به د هغې بیعه د هغه کالونو د شمېر په مطابق حساب کړی چې د واپس اخستلو تر راتلونکي کال پورې پاتې وی او د کالونو د کمی په وجه به کمه بیعه مقرر کړی. (۱۹) چا چې دا زمکه وقف کړې وی که هغه کس دا واپس اخستل وغواړی، نو هغه به خامخا د دې قیمت سره شل فیصده زیات ورکوی. (۲۰) که هغه کس دا زمکه د مالک خدای نه واپس اخستلو نه مخکېني په بل چا باندې خرڅه کړی، نو د هغه حق نه جوړېږي چې دا واپس واخلي. (۲۱) د واپس اخستلو پسې کال به هغه پتې د همېشه دپاره د مالک خدای

شی، دا به د اِمامانو وی. (۲۲) کۀ څوک مالک خُدائ ته یو پتے وقف کوی چې هغه اخستے وی، (۲۳) اِمام به د واپس اخستلو پسې کال پورې د کالونو د شمېر په مطابق د دې د قیمت اندازه ولگوی او هغه کس به خامخا هم په هغه ورغ د دې قیمت ورکړی، دا پېسې به د مالک خُدائ شی. (۲۴) د واپس اخستلو په کال به دا پتے واپس د دې اصلی مالک یا د هغه اولاد ته ملاوېری. (۲۵) ټول قیمتونه به د منلے شوی معیار په مطابق مقررولے شی. (۲۶) په ځناورو کښې د ټولو نه وپرومبی پیدا شوی بچی د مالک خُدائ وی، نو هیڅ څوک دا هغه ته د یوې رضاکارانه نذرانې په توگه نه شی پېش کولے. یو سخے، گډورے یا یو د چپلی بچے دا د مالک خُدائ وی، (۲۷) خو وپرومبی پیدا شوے یو حرام ځناور د معیاری قیمت سره شل فیصده زیات ورکولو باندې واپس اخستلے شی. کۀ دا واپس وانه خستلے شی، نو دا دې په چا باندې په معیاری قیمت خرڅ کړے شی. (۲۸) کوم څیز چې مالک خُدائ ته بغیر د څۀ شرط نه وقف شوے وی، نو هیڅ څوک به دا نه خرڅولے شی او نه به یې واپس اخستلے شی، کۀ هغه بنی آدم، ځناور، یا زمکه وی، دا به د همپشه دپاره د مالک خُدائ وی. (۲۹) کۀ په چا باندې د مرگ فېصله شوې وی نو هغه به خامخا وژلے شی او واپس به نه شی اخستلے. (۳۰) د زمکې د ټول پیداوار لسمه حصه د مالک خُدائ ده، کۀ هغه غله وی یا مېوه وی. (۳۱) کۀ یو کس دا واپس اخستل غواړی، نو هغه به خامخا د منلے شوی قیمت سره شل فیصده زیات ورکوی. (۳۲) هر یو لسم څاروے د مالک خُدائ دے. کله چې ځناور شمېرلے شی، نو هر یو لسم به د مالک خُدائ وی. (۳۳) مالک دې ځناورو له داسې ترتیب نه ورکوی چې خراب ځناور ترې خوښ کړے شی او بدلولے رابدلولے یې هم نه شی. کۀ هغه یو ځناور په بل ځناور بدل کړو، نو بیا به دواړه د مالک خُدائ وی او واپس به نه شی اخستلے. (۳۴) دا هغه حکمونه دی چې مالک خُدائ موسی له د سینا په غره باندې د بنی اسرائیلو دپاره ورکړل.